

ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

Ziua tuturor celor ce slujesc cu devotament învățămîntul românesc este sărbătorită, în acest an, în atmosfera efervescentă prilejuită de aniversarea gloriosului jubileu de 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român și a celor 50 de ani de la istoricul proces al luptătorilor comunisti și antifasciști, care a avut loc la Brașov.

În aceste momente solemne, cînd sărbătorim „Ziua Învățătorului”, cadrele didactice, împreună cu finierii patriei, cuprinși într-o formă sau alta de învățămînt, și cu milioanele de părinți ai acestora, își îndreaptă gîndurile de recunoștință și de dragoste nefărmurită spre tovarășul Nicolae Ceaușescu, cîtorul României socialiste și al învățămîntului românesc modern, genial conducător de țară și strateg al apropierii între popoare, neînfricatul luptător pentru triumful binelui și al păcii în lume, care, din fragedă tinerețe, prin cetezanță, prin abnegație și dăruire comunistă, și-a pus întreaga energie, întregul entuziasm în slujba cauzei clasei muncitoare, a partidului, devenind un simbol și un exemplu revoluționar pentru generațiile tinere din patria noastră.

Cu sentimente de aleasă prețuire, oamenii școlii și tinerele generații ale patriei, pe care le instruiesc și le educă, adresează, la acest ceas solemn, profundul lor omagiu și cele mai calde mulțumiri tovarășei academiciene doctore inginer Elena Ceaușescu, care, prin înaltele funcții de răspundere ce le îndeplinește în conducerea partidului și statului, îndrumă învățămîntul, știința și cultura din țara noastră și, ca o mamă iubitoare, ocroteste și veghează întreaga activitate de pregătire a copiilor și tinerilor din patria noastră.

În această sărbătorească zi, facem bilanțul anului școlar 1985—1986, primul an al cincinalului 1986—1990, anul întiiului Congres al științei și învățămîntului, care a plasat pe o orbită nouă, și mai ascendentă, școala românească. Este un bilanț rodnic, pentru că la baza muncii tuturor cadrelor didactice se află studiarea și aplicarea neabătută a hotărîrilor de partid și de stat, asigurarea — pentru succesul deplin al îndeplinirii integrale a sarcinilor ce revin învățămîntului — a unui climat propice de muncă, a unei discipline și ordinii exemplare.

În țara noastră, după cum se știe, în actualul cincinal, conform Direcțiilor Congresului al XIII-lea al partidului, se prevede formarea a aproape două milioane de specialiști, de cadre calificate. La pregătirea lor cit mai temeinică veghează, cu matură responsabilitate, un valoros personal didactic, compus din aproape 240 000 de slujitori ai școlii, devotați țării și partidului, care văd în pregătirea cit mai bună a elevilor și studenților însași împlinirea propriului ideal de muncă și de viață.

Viitorul patriei, care prinde viață și intruchipare prin înfăptuirile mărețe de zi cu zi din patria noastră, crește odată cu tinerele vîrstare ale acestei țări. Referitor la aceste vîrstare tinere din trunchiul viguros al poporului, la copiii patriei — care nu sînt alții decît adulții de mine! — secretarul general al partidului făcea precizarea că tot ceea ce realizăm în viață nu ar avea nici un sens, dacă n-ar fi copiii! „Copiii reprezintă viitorul națiunii! Copiii sînt primăvara poporului nostru! Ei reprezintă comunismul!”. Aceste idei-simbol, scumpe nouă, tuturor educatorilor din România, exprimă însași esența muncii de instruire și educație a tinerelor generații, pe care o depun, cu profund devotament, educatoarele, învățătorii, profesorii, toți slujitorii școlii pentru a crește din copiii și tinerii de azi oameni de nădejde, bine pregătiți pentru muncă și viață. Cincinalul actual, din care încheiem acest prim an de învățămînt, comportă sarcini importante de îndeplinit. Așa cum prevăd Directivele Congresului al XIII-lea al P.C.R. și Programul partidului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și de înaintare spre comunism, prin înfăptuirea obiectivelor celui de-al optulea cincinal al României, țara noastră va parcurge o etapă istorică nouă: va trece de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la un stadiu nou, superior — acela de țară mediu dezvoltată.

„Noua etapă de dezvoltare economico-socială — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. — impune creșterea și mai mult a rolului științei, învățămîntului și culturii, a activității politico-educative de formare a omului nou, ca factor hotărîtor în unirea eforturilor întregului nostru popor pentru înfăptuirea obiectivelor Congresului al XIII-lea al partidului”.

Învățămîntul românesc contemporan, care constituie temelul progresului civilizației noastre este, la noi, pe toate treptele sale de școlarizare, un învățămînt modern și avansat, integrat profund cu cercetarea și producția, în concordanță cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii pe plan mondial.

Preocupat ca întregul nostru tineret să-și însușească cele mai avansate cunoștințe din toate domeniile cunoașterii umane, să-și formeze o concepție înalțată despre lume și viață, un amplu orizont de cultură, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cîtorul învățămîntului modern românesc, a orientat acest învățămînt, pregătitor de forță de muncă, spre domeniile prioritare ale producției industriale și agricole, a indicat perfecționarea continuă a conținutului procesului instructiv-educativ, a pus la baza formării absolvenților de școli și facultăți principiul integrării învățămîntului cu cercetarea științifică, cu producția și practica social-politică; a configurat, totodată, elementele fundamentale ale educației revoluționare, în cadrul creșterii rolului educativ al școlii. Secretarul general al partidului le-a creat copiilor țării o copilărie fericită, iar tinerilor toate posibilitățile de a-și atinge idealul visat.

Realizările dobîndite pînă în prezent în dezvoltarea, perfecționarea și modernizarea învățămîntului, precum și programul pregătirii și perfecționării forței de muncă în cincinalul 1986—1990 constituie condiția trainică și hotărîtoare pentru asigurarea unui înalt nivel calitativ întregii munci de instruire și educare a copiilor și tinerilor. Este esențial, acum, să înțelegem profund faptul că facem nu o educație în general, ci realizăm acte educative de mare complexitate, menite să cultive respectul și dragostea pentru munca activă, pentru o activitate concretă, utilă societății. În același timp, pentru a forma la elevi spiritul revoluționar, este imperios necesar ca educatorii lor, ei înșiși, să muncească, să lupte și să trăiască în spirit revoluționar!

Cu mîndria patriotică de a avea în fruntea partidului și statului nostru pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, militant neobosit și strălucit conducător revoluționar, sub a cărui cîrmă România și-a dobîndit un imens prestigiu în lume, cadrele didactice, toți oamenii școlii își exprimă, de „Ziua Învățătorului”, angajamentul lor solemn de a acționa cu hotărîre pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce le revin pentru continua perfecționare a activității de pregătire temeinică, teoretică și practică, a tineretului din țara noastră, pentru continua înflorire a României socialiste.

TRIBUNA ȘCOLII

Aplauze și flori ale dragostei și recunoștinței școlărilor pentru dascălii care le netezesc drumul cunoașterii, ale bucuriei și satisfacției lor pentru rezultatele frumoase obținute, după încă un an de învățură, sub caldă și atenta îndrumare a educatorilor.

ÎN LUMINA CONGRESULUI ȘTIINȚEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

CALITATEA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI UNITATEA DE MĂSURĂ A MUNCII NOASTRE

Întreaga activitate a anului școlar 1985—1986 — pe care o încheiem acum — s-a desfășurat sub semnul primului Congres al științei și învățămîntului, unul din multiplele evenimente de o deosebită semnificație social-politică, cu adînci rezonanțe în viața școlii.

Pentru îndeplinirea hotărîrilor acestui Congres, moment de referință pentru știința și învățămîntul din țara noastră, a prețioaselor indicații și orientări ale tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, cuprinse în cuvîntarea rostită cu acest prilej, oamenii școlii din județul Hunedoara s-au străduit ca actualul an de învățămînt să înregistreze fapte de muncă exemplară și să se finalizeze cu rezultate meritorii, corespunzătoare cerințelor învățămîntului modern și condițiilor create de baza didactico-materială de care dispunem. Cu sprijinul organelor județene și locale de partid și de stat, în ultimii ani am sporit zestrea unităților școlare — în cea mai mare măsură, prin autodotare — ca și funcționalitatea spațiilor de învățămînt, au fost amenajate și modernizate 1 129 cabinete școlare și 427 laboratoare, prevăzute cu mijloace de învățămînt necesare integrării experimentelor în lecție, desfășurării unui proces instructiv-educativ modern, precum și 374 ateliere-școală cu 9 275 locuri de muncă pe serie, dotate cu utilaje care asigură însușirea și practicarea meseriei la nivelul exigențelor producției.

Rețeaua școlară ilustrează structura economiei județului Hunedoara, care ocupă un loc de prim ordin în puternicul mecanism al economiei naționale.

Dat fiind faptul că ramurile prioritare ale economiei județului sînt minierul, metalurgia, construcțiile, construcțiile de mașini și agricultura, majoritatea elevilor noștri înscriși în licee (din cele 28, șase au profil minier, două — metalurgic, două — de construcții, trei — de construcții de mașini, iar trei sînt agro-industriale) se pregătesc pentru meseriile de miner, otelar, turnalist, constructor, energetician, agricultor. Un element nou îl constituie faptul că atelierele-școală au un caracter productiv. Elevii nu sînt doar familiarizați cu aspectele generale ale profesiei, ci participă activ la munca productivă a întreprinderii. Urmărind pregătirea și integrarea tineretului școlar în viața economică și socială a județului, am căutat, și în acest an de învățămînt, ca — pe măsură ce elevii dobîndesc priceperi și deprinderi practice, specifice meseriei pentru care se formează (mai ales cei din treapta a II-a și din școlile profesionale), să lucreze pe fluxul tehnologic al marii producții, im-

preună cu muncitorii și sub directa îndrumare a specialiștilor. Ca și pînă acum, elevii din clasele terminale au fost repartizați la lucrări complexe în întreprinderile patronatoare unde urmează să se încadreze după absolvirea școlii. Exemple de cooperare fructuoasă între unitățile de învățămînt și întreprinderile patronatoare le oferă liceele industriale Nr. 1, Nr. 3, și Nr. 4 din Deva, Nr. 1 din Hunedoara, Liceul Industrial din Petroșani, Liceul Industrial din Petrila și Liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie.

Organizarea și proiectarea activității didactice în cadrele și comisii metodice, în cercurile pedagogice și alte forme de perfecționare au determinat și creșterea numărului de cadre didactice-autori de lucrări științifice de specialitate și de manuale, creatori de mijloace de învățămînt. Rod al inițiativelor și competenței profesionale a personalului didactic sînt și studiile și cercetările comune efectuate cu specialiști din întreprinderi, expozițiile de material didactic, aparate, utilaje și mijloace de învățămînt, sesiunile de comunicări științifice, organizate în cadrul acțiunii „Creativitate și eficiență în învățămînt” sau al altor manifestări, cu concursul Inspectoratului Școlar Județean, al Comisiei Județene a Sindicatelor din Învățămînt și al Casei Personalului Didactic. Amintim în acest sens tematica simpoziunelor care au avut loc în acest an școlar: „65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român”, „Anul Internațional al Păcii”, „Județul Hunedoara — vechea vatră de cultură și civilizație românească”, „Metodologia cercetării științifice”, „Fluxul informațional în lumea contemporană”. Unele teme de cercetare științifică a cadrelor didactice au fost finalizate în studii și cărți publicate în acest an, în mijloace de învățămînt sau în material didactic. De exemplu: volumul de exerciții grafice pentru grupa mare de prescolari „Ne jucăm cu ereioane colorate” (autor: prof. Ion Pirvan, Liceul Pedagogic din Deva); „Sistem și material didactic pentru însușirea corectă a scrierii cursive la clasele I—IV, prin asocierea percepțiilor auditive, vizuale, tactile și chinești” (autori: prof. Ion Pirvan și inv. Ana Răsădean, de la același liceu); „Dispozitiv pentru vizualizarea variației valorilor funcțiilor trigonometrice” (autor: prof. Pavel Mărza, inspector șco-

(Continuare în pag. a 6-a)

Conf. univ. dr. ing.
NICOLAE ANDRONACHE
Inspector școlar general al județului
Hunedoara

VACANȚĂ ACTIVĂ, CU BOGATE VALENȚE FORMATIVE

Vacanța de vară, perioadă în care elevul dispune de cel mai mult timp liber, a cărei structură este variată, multilaterală și individualizată, cuprinde câteva elemente specifice: îmbogățirea vieții spirituale prin lărgirea continuă a orizontului cultural-științific și dezvoltarea multilaterală a personalității; refacerea organismului și pregătirea lui pentru noi eforturi de muncă; formarea unui mod civilizat de viață personală și colectivă.

În organizarea activităților de vacanță trebuie să ținem seama de necesitatea dezvoltării multilaterale a personalității elevului și a continuității actului educațional. Activitățile organizate trebuie să fie deosebit de atractive și eficiente și să răspundă preocupărilor, intereselor, dorințelor elevilor. În cadrul acestora un spațiu larg să fie acordat activităților recreative cu puternice influențe formative — cum sint taberele pe discipline de învățământ, tehnico-aplicative, ciclurile de activități din diferite domenii ale artei, științei și tehnicii, cercurile tehnico-aplicative, tabere de creație literar-artistică, cursuri pentru învățarea și practicarea diferitelor sporturi, cicluri de filme documentar-științifice, artistice, de spectacole de teatru, de muzică.

Un aspect care trebuie să stea mai mult în atenția educatorilor este cel referitor la conținutul activităților. Varietatea și bogăția lor trebuie să permită elevilor să și-o aleagă pe cea care îi interesează în mod deosebit. Vacanța nu înseamnă pauză în activitatea educativă, ci continuarea sa prin forme și modalități specifice.

Întreaga activitate de vacanță trebuie să vizeze toate laturile muncii educative, cu deosebire, educarea politico-ideologică, revoluționară, patriotică, educarea pentru muncă și viață, morală, estetică și fizică.

În cadrul activităților politico-ideologice, obiectivul central îl constituie studiul și însușirea de către elevi a tezurii de idei cuprinse în Cuvântarea secretarului general al partidului la Adunarea solemnă organizată cu prilejul aniversării a 65 de ani de la înființarea P.C.R., precum și în celelalte cuvântări rostite de secretarul general al partidului în acest an aniversar. Un loc important în ansamblul activităților politico-educative va fi acordat cunoașterii stadiului de dezvoltare economică socială a țării, a obiectivelor fundamentale ale cincinalului 1986—1990 și în perspectivă până în anul 2000. În acest scop, în toate unitățile de învățământ, în cluburi de vacanță, la punctele de informare și documentare, la cabinetele de științe sociale se vor iniția cicluri de expuneri și dezbateri, întâlniri cu activiști de partid și de stat în cadrul cărora vor fi prezentate elevilor, prin forme și modalități adecvate, orientările și direcțiile de dezvoltare economico-socială a patriei. Deosebită atenție va fi acordată cunoașterii vieții și activității revoluționare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, inestimabilele sale contribuții la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare, la rezolvarea problemelor majore cu care se confruntă contemporaneitatea.

De asemenea, un loc deosebit în programele de vacanță îl vor avea activită-

țile menite să contribuie la cunoașterea istoriei milenare a poporului român, a luptei sale pentru afirmare, pentru libertate socială și națională, pentru independentă și unitate. În același timp, în zilele de vacanță li se va oferi elevilor posibilitatea de a cunoaște în-deaproape marile realizări obținute în anii socialismului, cu deosebire în Epoca Nicolae Ceaușescu.

În toate formele de organizare a vacanței vor fi prezente acțiunile dedicate aniversării a 65 de ani de la înființarea P.C.R. și împlinirii a 50 de ani de la procesul militanților comunisti și antifascisti de la Brașov. Se vor organiza, de asemenea, ample manifestări culturale-științifice pentru marcarea a 600 de ani de la urcarea pe tron a lui Mircea cel Bătrîn și a 2500 de ani de la primele lupte ale poporului geto-dac pentru libertate și independentă.

În împlinirea zilei de 23 August se vor organiza acțiuni de cunoaștere de către elevi a luptei partidului și poporului nostru pentru înfăptuirea revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă. În toate județele țării vor fi organizate excursii tematice: „Pe urmele istoriei, pe urmele eroilor”, prin care se vor reconstitui trasee ale trecutului glorios de luptă și muncă al poporului nostru, vizite la Muzeul de Istorie al Partidului Comunist Român, al Mișcării Revoluționare și Democrației din România, la Muzeul de Istorie a R.S.R., la muzeele județene, la locuri și monumente istorice.

Un loc important în programul de vacanță îl vor ocupa acțiunile de muncă patriotică. Elevii vor participa la muncă pe șantierele naționale, județene și locale ale tineretului, la lucrările din campania agricolă de vară, la recoltarea plantelor medicinale și a fructelor de pădure, la creșterea viermilor de mătase și a animalelor mici, la colectarea materialelor refolosibile. Ca și în alți ani, și în această vacanță se vor organiza numeroase tabere pe discipline de învățământ, tehnico-aplicative, cercuri tehnico-științifice, de creație artistică, având un bogat program: vizionări de filme documentare, excursii tematice etc. Împreună cu Muzeul Științei și Tehnicii Românești, în aceste tabere se va organiza un ciclu de activități intitulat „Din istoria științei și tehnicii românești”.

Activitățile culturale-artistice, sportive și turistice vor oferi, de asemenea, elevilor variate și interesante posibilități de petrecere a vacanței.

În atenția conducătorilor unităților de învățământ vor trebui să stea în mod deosebit și activitățile de sprijinire și îndrumare diferențiată a elevilor care au întâmpinat în acest an școlar greutăți la învățatură.

Comandamentele județene și locale, toți factorii angajați în organizarea vacanței de vară vor trebui să depună eforturi susținute pentru a asigura fiecărui elev o odihnă activă, reconfortantă, menită să-i permită începerea în bune condiții a noului an de învățământ.

VASILE COTUNA
inspector general
în Ministerul Educației și Învățământului

Recoltarea plantelor medicinale

Dacă privim atent în jurul nostru, vom întâlni pretutindeni, în luna iunie, câteva specii de plante medicinale de mare importanță, care pot fi recoltate: **arnica** (florile), **albăstrelele** (florile), **castanul** (frunzele), **cimbrisorul de cimp** (iarba), **cireșul, vișinul (codițele), coacăzul** (frunzele), **coada șoricelului** (florile), **dudul** (frunzele), **fragul** (frunzele), **frasinul** (frunzele), **macul** (petalele), **mesteacănul** (frunzele), **murul** (frunzele), **mușetelul** (florile), **nalba mare și nalba mică** (frunzele), **nemișorul de cimp** (florile), **nucul** (frunzele), **păducelul** (frunzele), **păpădia** (frunzele, iarba), **pătlagina îngustă** (frunzele), **plăminăria** (frunzele), **podbalul** (frunzele), **răchitanul** (iarba), **rostopasca** (iarba), **rotunjoara** (iarba), **salcia** (coața), **salcimul** (florile), **sinzienele** (iarba), **soeul** (florile), **sulfina** (florile), **sunătoarea** (iarba), **sovirul** (iarba), **talpa giștei** (iarba), **traista ciobanului** (iarba), **teiu** (florile), **trei frați pătați** (florile), **trifoiul alb și roșu** (florile), **troscotul** (iarba), **turtița mare** (iarba), **țintura** (iarba), **ungurașul** (iarba), **urzica** (frunzele și iarba), **urzica moartă albă** (florile), **vinarița** (iarba), **volbura** (iarba) și **zmeurul** (frunzele). În localități există, în cantități mici, pretențiosul troscot de la care se recoltează întreaga parte aeriană, curățată bine de rădăcini. Planta este un foarte bun diuretic și mineralizant.

Pe garduri, încolăcindu-se pe alte plante, sau chiar ca buruiană în culturile de prășitoare, există **volbura** sau **rochița rîndnicului**, cu delicatele ei pilni albe ale florilor. Este un laxativ puternic. Se recoltează, prin smulgere, întreaga plantă cu tot cu rădăcini, curățându-se de alte plante de care este prinsă.

Cu aceeași largă răspindire este modesta **traista ciobanului**, de la care se recoltează întreaga parte aeriană (Herba Bursa pastoris), ca și **păpădia** sau **pătlagina**, la care se continuă recoltarea.

Din buruienile din cultură, inflorescențele de **albăstrele** (Flores Cyani), se recoltează cu un peduncul cit mai scurt, constituind un produs diuretic, util și în

vânțică (Flores Lavandulae), frunzele decorative **degețel finos** (Folium Digitalis lanata) materie primă pentru industria de medicamente cardiotonice, cele aromate ale mentei (Folium Menthae) sau **salviei** (Folium Salviae). La acestea ca și pentru frunzele de **anghinare** (Folium Cynarae), recoltarea se face repetat, pe măsura regenerării lor.

De asemenea, pe lotul școlar trebuie asigurat necesarul de apă al plantelor, prin udări sau irigații, în perioadele secetoase; se vor face lucrări de întreținere, păstrându-se terenul curat de buruieni prin prașile repetate.

Biolog MIRCEA ALEXAN
șef birou floră spontană Trușul PLAFAP

O acțiune de mare însemnătate educativă și economică

Privitiv indicațiilor conducerii superioare de partid și de stat, s-a elaborat „Programul privind dezvoltarea sericulturii în perioada 1986—1990”, care deschide largi perspective în domeniul de mare eficiență economică, în plină actualitate — cel al producerii mătăsii naturale.

Îndeletnicire cu veche tradiție în țara noastră, creșterea viermilor de mătase reprezintă un sector de producție de mare însemnătate, atât prin asigurarea unei materii prime de neînlocuit — nu numai în industria textilă, ci și ca material tehnic, inclusiv în electronică. — cit și prin posibilitățile avantajoase pe care le oferă unităților școlare de a obține mari venituri bănești.

Ținând seama de aceste considerente, în temeiul cărora Programul a fost adoptat la Plenara Consiliului Național al Agriculturii, din februarie a.c., precum și de obligațiile ce reies din aceasta, este necesar ca toți factorii cu răspundere în dezvoltarea producției de mătase să se mobilizeze pentru revitalizarea și dezvoltarea sericulturii.

În acest an, planul unităților școlare este de 875 tone, din care în seria I, 611,7 tone și în seria a II-a (vară-toamnă), 263,3 tone. În seria I, de primăvară, s-au introdus în creștere 238,2 kg ouă viermi de mătase, iar în seria de vară-toamnă se introduc în creștere 200 kg ouă viermi de mătase.

Pentru buna organizare a creșterii în seria a II-a (vară-toamnă), inspectoratele școlare trebuie să mobilizeze cadrele didactice pentru antrenarea școlilor la cultiva frunzelor de dud și pentru creșterea viermilor de mătase. În perioada de vacanță, începând din prima parte a lunii iulie, trebuie disponibilizate unele spații și amenajate pentru producerea gogosilor de mătase. În zonele în care sint ferme sericicole de stat se pot organiza acțiuni de cooperare de creștere, fermele de stat putînd oferi frunză de dud, stelaie, ma-

teriale de îngosare și chiar unele spații, așa cum procedează unele unități școlare din județele Dolj, Dimbovița, Arad, Teleorman și altele.

Realizarea producției de gogosi de mătase fiind în concordanță directă cu asigurarea hranei, problema plantării duzilor trebuie tratată cu toată răspunderea, mai ales că, în anul 1986, planul de plantări în unitățile școlare este de 500 mii duzi, ce se poate realiza în microplantării superintensive, la liceele agroindustriale și prin garduri vii în toate unitățile școlare.

Pentru a ridica potențialul productiv al celor 1324 mii duzi existenți în unități școlare, se impun executarea unor fertilizări cu gunoi de grajd în microplantării, executarea unor tăieri de corecție și regenerare la ficcare dud, armonizate cu lucrări agroameliorative și fitosanitare, executate diferențiat, de la zonă la zonă.

Realizarea acestor măsuri în anul 1986 și în perspectivă impune mobilizarea tuturor factorilor de răspundere din unitățile școlare, în special a profesorilor de biologie, a șefilor de fermă din unitățile de stat și a medicilor veterinari și inginerilor zootehniști din fiecare comună, care au datoria să contribuie efectiv la realizarea producției de gogosi și la asigurarea asistenței tehnice de specialitate.

Întreaga acțiune a tuturor factorilor de răspundere vizată în producerea materiei prime pentru mătasea naturală trebuie desfășurată în spiritul chemărilor și îndrumărilor adresate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, în magistrala cuvîntare rostită în fața celui de al III-lea Congres al întregii țărâni.

Dr. CORNELIU BAHRIM
director tehnic
Stațiunea Centrală de Producție și Cercetări pentru Sericultură

„Cupa Învățământ-Cultură”

S-a încheiat, de curînd, la Sibiu, cea de a VIII-a ediție a tradiționalei competiții sportive de masă, „Cupa Învățământ-Cultură”. Desfășurată sub semnul „Daciadei”, actuala ediție a fost dedicată gloriosului jubileu de 65 de ani de la înființarea Partidului Comunist Român și a cuprins, la toate fazele competiției, zeci de mii de participanți — slujitori ai școlii, oameni de cultură și artă ș.a. — antrenați în întreceri atractive, viu disputate.

În rîndurile ce urmează publicăm rezultatele înregistrate la etapa finală.

VOLEI (fete): locul I — județul Constanța; locul II — județul Arad; locul III — județul Mureș.

VOLEI (băieți): locul I — județul Bacău; locul II — județul Sibiu; locul III — județul Galați.

SAH (fete): locul I — Vajmar Ilona, județul Cluj; locul II — Peter Judith, județul Mureș; locul III — Mușat Maria, județul Buzău.

SAH (băieți): locul I — Ungbeanu Mihai, județul Hunedoara; locul II — Rădulescu Gheorghe, județul Călărași; locul III — Petrașcu Enache, județul Vrancea.

TENIS DE MASĂ (fete): locul I — Mihalcea Eleonora, județul Timiș; locul II — Trușcă Mihaela, județul Tulcea; locul III — Mihalache Minodora, județul Olt.

TENIS DE MASĂ (băieți): locul I — Roșu Adrian, județul Timiș; locul II — Bobocică Mihai, județul Dolj; locul III — Brehăriu Gheorghe, municipiul București.

TENIS DE CÎMP (fete): locul I — Elekes Eva, județul Harghita; locul II — Tudor Florentina, municipiul București.

TENIS DE CÎMP (băieți): locul I — Fodor Atilla, județul Mureș; locul II — Teodorescu Gheorghe, județul Buzău.

D. R.

Întîlniri ale absolvenților

Promoția de învățători 1956 a Școlii Pedagogice din Cimpulung-Muscel, județul Argeș, organizează revederea după 30 de ani în ziua de 5 iulie 1986, ora 10, în localul Liceului Pedagogic din Cimpulung-Muscel. Relații la profesorii: Simion C. Mihail, comuna Bălilești, județul Argeș și Diaconu I. Gheorghe, Topoloveni — Argeș, blocul CU 2, scara B, ap. 6, telefon 976/6 91 22.

Absolvenții Școlii Pedagogice din Tirgoviste, promoția 1956 (anul IV C) sint invitate la revedere în localul Școlii Nr. 1 din Tirgoviste, la data de 5 iulie 1986, ora 10. Anunțați participarea pe adresa

colegii Tănase Marioara (Ivănescu), în localitatea Picioara de Munte, județul Dimbovița, cod. 0185, telefon inter. 5A — Găești, Casa Tănase.

Absolvenții Școlii Pedagogice de Învățători din Craiova, promoția 1951, anunță întîlnirea colegială, după 35 de ani de la absolvire, pentru sîmbătă, 6 septembrie 1986, orele 10, în localul fostei școli. Înscrierile și relații — la colegul Ion N. Dincă, str. Silozului, bloc F, et. II, ap. 6, telefon 4 38 28, Craiova.

Promoția 1946 a fostei Școli Normale „Ștefan cel Mare” din Bacău organizează revederea după 40 de ani, în ziua de 5 iulie 1986, orele 10, la sediul Liceului Pedagogic din Bacău. Colegii care doresc să participe sint rugați să comunice la telefoanele: 1 45 75 (Alexandrescu Emil) sau 3 30 20 (Totolea Vasile) din Bacău.

Fostele absolvente ale Școlii Normale de Fete din Tirgoviste sint invitate la revederea de 35 de ani, trimițîndu-și adresele la prof. Florentina Simion-Deftu din Tirgoviste, str. Tudor Vladimirescu, nr. 159, ap. 12, cod 0200, județul Dimbovița.

Absolvenții Școlii Normale din București, promoțiile 1924—1948, sint invitați să participe, duminică 6 iulie a.c., la sîrbătorirea zilei absolvenților, care va avea loc în fostul local al școlii. Anunțarea participării la: Anton Șcornea, Bd. Păcii, nr. 154, bloc 36, ap. 66, București, tel. 60 79 53, sau Petre Bacăru, str. Spiru Haret, nr. 2, București, tel. 13 19 04.

Cu ocazia bicentenarului Liceului Pedagogic din Sibiu, promoția 1943 a acestui liceu intenționează să se revadă la data de 30 august a.c. Relații suplimentare la: Valeriu Crișan, tel. 925/6 15 01 — Cisnădie, sau Valdemar Popa, tel. 55 49 66 — București.

Absolvenții promoției 1956 a Liceului Pedagogic din Sibiu sint invitați la întîlnirea după 30 de ani la data de 6 septembrie a.c. în localul liceului. Informații la: prof. Vasile Rusu, tel. 924/2 98 89, str. Rahovei, bloc 18 (14), sc. 2, ap. 27, Hipodrom I, Sibiu.

Cursuri de informare științifică

Societatea de Științe Matematice din Republica Socialistă România organizează și în această vară cursuri de informare științifică pentru profesorii de matematică din învățămîntul gimnazial și liceal, din întreaga țară. Cursurile se vor desfășura în perioada 21 iulie — 9 august a.c., la Predeal.

Pentru informații suplimentare, profesorii care doresc să frecventeze aceste cursuri, în sprijinul pregătirii lor de specialitate, se pot adresa la subfilialele și filialele Societății de Științe Matematice din fiecare județ.

NOBILA MUNCĂ DE EDUCATOR

Luna iunie începe cu ZIUA COPILULUI și se sfârșește cu ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI. Două sărbători unite nu numai calendaristic de aceeași lună ci, mai ales, de ceea ce reprezintă prin profundele lor semnificații și dimensiuni. Copilul și educatorul, învățătorul și elevul, două noțiuni inseparabile, două repere fundamentale ale drumului spre cunoaștere.

Anul acesta, Ziua Învățătorului cinstește rezultatele unei perioade de muncă desfășurate sub semnul unor importante evenimente politice și sociale, care au deschis orizonturi largi dezvoltării învățământului românesc. Prin orientările de înestimabilă valoare teoretică și practică date de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, prin îndrumările competente de care se bucură din partea tovarășei academiciene doctor inginer Elena Ceaușescu, învățământul românesc reprezintă astăzi un sistem complex, încheiat, de pregătire profesională, bazat pe o concepție unitară, științific fundamentată. El este stăruit de oameni devotați, cu o temeinică pregătire profesională, politică și ideologică. Despre cîțiva dintre aceștia, ne-am propus să scriem în pagina de față.

Prin munca lor, rodul viitorului va fi timpuriu și trainic

Se spune că unitatea de măsură a valorii este viitorul, iar capitalul de cultură și știință sunt certitudinile de dezvoltare și progres ale unui popor.

Tineretea devine astfel, din perspectiva primului an al mileniului următor, vîrsta care nu are timp de pierdut, care nu se poate prezenta la întîlnirea cu viitorul luată prin surprindere.

Sînt adevăruri care m-au făcut să rememorez acum, cînd ne pregătim să cinstim munca oamenilor școlii, strălucitele succese pe care învățămîntul românesc le înscrie de cîțiva ani în prestigioase confruntări internaționale, mai ales în domeniile de vîrf ale științei — matematica, chimia, fizica — situînd tinerii noștri printre cei mai buni din lume. Anul școlar trecut, de exemplu, echipa țării noastre a ocupat primul loc în clasamentul neoficial pe națiuni, la Olimpiada internațională de matematică, obținînd locuri frunțase și la cea de chimie și fizică. Recent, la Olimpiada balcanică, aflată la a treia ediție, concurenții noștri au obținut la matematică și fizică, la fel ca în anii precedenți, primul loc. În afară de aceștia, ale căror nume sînt înscrise cu majuscule în cartea de onoare a școlilor unde au învățat sau învață, alți și alți sînt și mii de elevi de la clasa a IV-a pînă la a XII-a, au înregistrat succese remarcabile în toate etapele acestor tradiționale concursuri.

Cunoaștem însă și un alt adevăr, fundamental. Aceste strălucite performanțe nu au fost posibile decît în climatul de profunde transformări innoitoare creat în ultimii 20 de ani, în care școala noastră modernă a fost investită, de către genialul său ctitor, drept principal izvor de cultură și factor de civilizație. Dovedind o nobilă și statornică grijă față de școală, de tineret, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea, la cel de al XIII-lea Congres al partidului, o vibrantă pledoarie pentru pregătirea tineretului la nivelul exigențelor prezentului și viitorului. Cu aceeași nobilă stimă și considerație, conducătorul partidului și stăutul nostru a pus într-o nouă lumină, sporindu-i nobletea și întărindu-i autoritatea și drepturile, personalitatea omului de cultură și factor de civilizație. Dovedind o nobilă și statornică grijă față de școală, de tineret, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea, la cel de al XIII-lea Congres al partidului, o vibrantă pledoarie pentru pregătirea tineretului la nivelul exigențelor prezentului și viitorului. Cu aceeași nobilă stimă și considerație, conducătorul partidului și stăutul nostru a pus într-o nouă lumină, sporindu-i nobletea și întărindu-i autoritatea și drepturile, personalitatea omului de cultură și factor de civilizație. Dovedind o nobilă și statornică grijă față de școală, de tineret, tovarășul Nicolae Ceaușescu făcea, la cel de al XIII-lea Congres al partidului, o vibrantă pledoarie pentru pregătirea tineretului la nivelul exigențelor prezentului și viitorului. Cu aceeași nobilă stimă și considerație, conducătorul partidului și stăutul nostru a pus într-o nouă lumină, sporindu-i nobletea și întărindu-i autoritatea și drepturile, personalitatea omului de cultură și factor de civilizație.

Am cunoscut de curînd, în județul Teleorman, județ care a obținut locul II la toate disciplinele de concurs din învățămîntul gimnazial și locuri frunțase la disciplinele de concurs din învățămîntul liceal, pe cîțiva dintre mentorii elevilor premiați. Mai întîi, pe profesoara de chimie Aurelia Chivu, de la Școala Nr. 2 din Roșiori de Vede. Eleva sa, Mirela Liliana Arion, din clasa a VIII-a, a luat premiul I la Concursul național de chimie cu „o lucrare de excepție”, cum aprecia reprezentantul Ministerului Educației și Învățămîntului. Stau în cancelaria școlii, una lîngă alta (în perioada concursului au fost zi și noapte nedespărțite), și-mi mărturisesc, cu emoție, că nici acum nu le vine să creadă că o școală considerată drept modestă a ob-

ținut un astfel de succes. Aflu însă că la această „modestă școală”, profesoara de chimie, întregul colectiv („pentru că succesul este al tuturor, eleva fiind foarte bună la toate disciplinele”) a pornit aproape de la zero, realizînd, în primul rînd, cu mijloace proprii un laborator de chimie bine înzestrat, care să permită o bună pregătire teoretică și practică. Apoi a selecționat elevii pasionați pentru chimie (16, fiecare obținînd, la diversele etape ale concursului, premii și mențiuni) și a lucrat cu ei peste gramul școlar mult efort, însemnînd trudă, efort și, mai ales, pasiune, efectuînd sute de experiențe și probleme. Este convinsă că numai calitatea deosebită a muncii poate duce la performanță. A dovedit-o din plin.

Tudora Ristea este directoarea Școlii Nr. 1 din Turnu Măgurele. Organizată și condusă după cele mai înalte exigențe și cerințe ale domeniului, școala se prezintă ca o unitate etalon a județului, din toate punctele de vedere. Dar nu despre directoarea școlii doresc să scriu, ci despre profesoara de biologie Teodora Ristea, a cărei elevă, Mihaela Protopopescu, a luat premiul III și premiul special pentru lucrarea scrisă (cu nota 10) la Concursul național de biologie. Școala are un bogat palmares la concursurile pe discipline: 102 premii și mențiuni la faza pe județ, 10 elevi selecționați pentru etapa pe țară. Probitate profesională, exigență și, mai ales, autoexigență în pregătirea elevilor și în propria perfecționare, distincție, discreție și multă, poate prea multă modestie. Sînt cîteva calități ce mi s-au relevat în întîlnirea noastră. Iată unele cerințe ale obținerii performanței, pe care le consideră absolut necesare: pasiunea profesorului și elevului pentru disciplină respectivă, selectarea riguroasă a celor cu aptitudini și pregătirea lor intradisciplinară, într-un climat de creativitate care să presupună stimularea curiozității, a spiritului de investigație, a curajului de a emite ipoteze, de a elabora strategii de lucru, dezvoltarea inițiativei, independenței, a capacității de a gândi abstract, flexibil, de a opera mental cu imagini conceptualizate. S-a strădui, în zile, săptămîni și luni de muncă, să le traducă în fapt. Rezultatele sînt concludente.

Intellectual de larg orizont și temeinică pregătire, profesoara Domnica Constantinescu de la Liceul de Matematică-Fizică „Unirea”, din Turnu Măgurele are un adevărat cult pentru limba și literatura română pe care, printr-o mare varietate de metode și forme, se străduiește să li însușească și elevilor săi. Rezultatul? Anul acesta eleva sa, Anca Lepădatu din clasa a IX-a, a obținut premiul I pe țară. În fiecare an obține rezultate frumoase care sporesc faima liceului.

La aceste nume s-ar mai putea adăuga multe altele care fac cinste școlii teleormăne: inv. Patrița Popescu de la Școala Nr. 2, prof. Ecaterina Anghel, de la Școala Nr. 3, prof. Georgeta Cătrună, de la Școala Nr. 3, prof. Angela Huidumac, de la Liceul Industrial Nr. 4, prof. Marga Nae și prof. Ivan Petrică, de la Liceul de Matematică-Fizică, toți din orașul Alexandria, prof. Constanța Tudor, de la Școala Nr. 4, din Turnu Măgurele.

Prin munca lor, a tuturor slujitorilor școlilor noastre, gîndul și temelia viitorului sînt sădite precece, temeinic, astfel încît să rodească și timpuriu și robust.

MONICA ROBEA

„Viața mea înseamnă viața școlii”

S-ar putea spune că biografia profesoarei Ana Năfraniță este foarte simplă, fiindcă începe doar în două cuvinte: ȘCOALA ȘI MUNCĂ. 34 de ani de cînd viața ei se confundă cu școala! La care trebuie să adăugăm cel puțin încă cîinci, din cei de ucenicie, în care a început să înțeleagă ce înseamnă să fii ÎNVĂȚĂTOR, adică să posezi cea mai minunată dintre însușiri — știința de a forma oameni. Din 1968 este profesoară de biologie la Liceul Pedagogic din Sibiu, iar

din 1975 i s-a încredințat munca de director al acestei prestigioase unități de învățămînt, în a cărei tradiție a fost educată, absolvînd fosta Școală Pedagogică de Fete din localitate.

Cu Ana Năfraniță este foarte dificil să închezi o conversație despre ea însăși. O împiedică modestia și convingerea că există și alți, foarte mulți, oameni despre care se poate scrie. Îmi răspunde în date și cifre la întrebările care se referă la propria ei persoană, încît

sînt obligată să mă mulțumesc cu ceea ce am aflat, în decursul anilor — de la alți interlocutori, bineînțeleș — despre meritele sale de bun organizator, de excepțional profesor, de neobosit activist, de admirabil prieten, despre distincțiile pe care le-a dobîndit („Medalia Muncii”, „A 50-a aniversare a Partidului Comunist Român” și, recent, Diploma de onoare a Uniunii Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie. Presă și Edituri, pentru meritele deosebite de activist obștesc). În schimb, este în stare să dilate timpul (care — ca tuturor oamenilor pasionați de profesia lor — nicidecum nu-l ajunge) atunci cînd vorbește despre foștii ei dascăli, despre generația careia îi aparține, despre liceul în care și desfășoară activitatea, despre colegii ei.

Ca de obicei, scurta discuție din cabinetul directorului — întreruptă de ne-numerate ori pentru rezolvarea treburilor curente — a fost urmată de vizitarea liceului, unul din argumentele cele mai convingătoare pentru oricine dorește să afle cum se muncește aici. Dar, spre deosebire de celelalte dați, școala mi-a apărut acum mai luminoasă, mai primitoare.

— Era prea închisă culoarea peretilor și a mobilierului din laboratoare. Dacă tot trebuia să facem curățenie generală pentru marea sărbătoare care a avut loc în liceul nostru — aniversarea a 200 de ani de învățămînt pedagogic românesc — ne-am gîndit să-i înfrumusețăm și „fața”. Tot ce se vede se datorează muncii întregului colectiv — profesori, elevi, personal administrativ și părinți. S-a muncit fără preget, cu tragere de inimă, cu dragoste, cred că pot spune.

Și, cu mult bun gust, simt nevoia să precizez eu. Dar, mai ales, cu multă grijă pentru a da personalitate fiecărui culoar, prin conținutul exprimat de panourile care ilustrează realizările învățămîntului nostru în Epoca Nicolae Ceaușescu, de desenele care redau istoricul și specificul străvechiului Sibiu, sau de tablourile care reprezintă personalități marcante ale istoriei neamului, ale științei și culturii naționale și mondiale. S-a muncit și cu multă atenție și competență pedagogică, pentru a păstra deplina funcționalitate a spațiilor de învățămînt.

Poți zăbovi cu aceeași plăcere și cu satisfacția de a afla lucruri noi în oricare dintre laboratoarele și sălile de clasă specializate ale școlii, ale căror echipament didactic și mobilier în culori deschise creează o ambianță ce îmbie la studiu, rigoare și disciplină. Permanent îmbogățite prin autodotare și îngrijite prin autogospodărire, acestea corespund unui învățămînt formativ, orientat cu precădere spre promovarea noului; înzestrarea lor didactico-materială le asigură un înalt indice de utilizare, aplicarea unor tehnici de instruire moderne, active.

Împliniri ale învățămîntului constănțean

„Acționăm cu toată răspunderea pentru creșterea calității învățămîntului, la nivelul exigențelor formulate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, în istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea, la Congresul științei și învățămîntului și cu prilejul deschiderii fiecărui an de învățămînt — ne spune prof. Olga Duțu, inspector școlar general al județului Constanța. În acest an școlar, am depus eforturi sporite pentru perfecționarea conținutului, a metodelor și mijloacelor de instruire și educare, începînd cu primele trepte ale învățămîntului. Există în județul nostru numeroase școli care, pe fondul unei cuprinderi integrale, asigură promovarea reală a tuturor elevilor claselor I-IV, cu posibilități de progres școlar în ciclurile următoare. Dovedind dăruire profesională și conștiință înaintată, cei peste 1500 de învățători din școlile constănțene, animați de spirit revoluționar și de o mare dragoste pentru copii, asigură fiecăruia dobîndirea unor temeinice deprinderi și priceperi de muncă necesare adaptării, cu succes, la exigențele clasei a V-a. Acordăm o deosebită atenție perfecționării profesionale a învățătorilor, concepute într-un sistem unitar, cu accent pe activitatea metodic-științifică din cadrul comisiilor și al cercurilor pedagogice, precum și din Liceul Pedagogic din Constanța. Cu aportul acestuia am realizat proiectarea — într-o concepție modernă — a demersului didactic, la toate disciplinele cuprinse în planurile de învățămînt ale claselor I-IV (proiecte didactice, cu obiective operaționale, strategii, metode, mijloace și sisteme de evaluare), de care beneficiază toți învățătorii din județ”.

În cadrul „Zilelor școlii constănțene”, desfășurate recent, s-au remarcat, prin valoarea științifică și metodică, comunicările prezentate de cei 114 învățători. Învățătorul Ion Dudă de la Școala Nr. 30 din Constanța, care a obținut rezultate bune și foarte bune în pregătirea elevilor clasei a IV-a (12 cu note de 9 și 10, șapte cu note de 7, 8 și 9 și doi situați la nivelul baremelor minime de cunoștințe), s-a referit, în comunicarea prezentată, la metodele și procedeele pe care le utilizează, cu maximă eficiență, în activitatea sa cu elevii, în scopul însușirii corecte a deprinderilor de citire și scriere și pentru dezvoltarea sentimentelor moral-politice prin lecțiile de citire.

Autur al unui manual de geografie și a numeroase studii și comunicări cu caracter didactic și pedagogic, învățătorul Ion Dudă este și îndrumătorul cercetării pedagogice „Evaluarea cunoștințelor, premisă a perfecționării activității didac-

Liceul se mindrește, pe bună dreptate, și cu Laboratorul județean de orientare școlară și profesională; coordonat de catedra de pedagogie-psihologie a școlii și de Casa Personalului Didactic, acesta dispune de două săli destinate informării elevilor și părinților, documentării și perfecționării metodice a cadrelor didactice, în acest domeniu, și examinării psihologice a aptitudinilor necesare în practicarea diferitelor meserii.

Un loc aparte îl constituie Muzeul acestei unități de învățămînt, deschis de curînd. Evocînd emoționante aspecte și personalități ale școlii pedagogice românești, de-a lungul celor două secole de existență, acesta trezește adînci sentimente de mîndrie națională și admirație oricărui vizitator, care este plăcut impresionat și de eleganța și sobrietatea sălilor care adăpostesc exponatele.

După cum se știe, Liceul Pedagogic din Sibiu este și un eficient centru de perfecționare a personalului didactic. Consiliul de conducere al liceului, cu sprijinul Inspectoratului Școlar Județean și al Casei Personalului Didactic, organizează și coordonează activitatea de perfecționare a educatorilor și învățătorilor români și germani din județul Sibiu și alte județe ale țării. Chiar și numai o simplă vizită în Laboratorul județean de perfecționare, aflat în incinta liceului, ne poate convinge asupra laborioasei munci puse în slujba perfecționării cadrelor didactice din învățămîntul preșcolar și primar.

Cu aceeași exigență pentru calitatea demersului didactic este organizată și instruirea practică a elevilor liceului, fiecare dintre modalitățile de realizare urmînd integrarea pleneră și fecundă a absolvenților în viitoarea profesie de educator, de învățător. De fapt, întreaga activitate a inimosului colectiv de cadre didactice din liceu este închinată, an de an, acestui nobil scop. Conștiente de valoarea misiunii pe care o au, acestea știu că munca lor trebuie să fie în permanență un model pentru elevi, sintetizînd acele calități esențiale pe care le presupune împlinirea datoriei de educator: dăruire, competență, răbdare, perseverență, inventivitate și creativitate.

Însușirile enumerate mai sus o caracterizează și pe profesoara Ana Năfraniță, directoarea Liceului Pedagogic din Sibiu, membră în Comitetul Municipal de Partid și, pînă în acest an, președinta Comisiei Județene pentru Activitatea Sindicatelor din Învățămînt. La ele s-ar putea adăuga simțul dreptății, spiritul organizatoric, o impresionantă putere de muncă, o inepuizabilă dragoste față de copii, și, poate, încă multe altele, ce îndreptățesc prețuirea, respectul și încrederea de care se bucură și explică profesia sa de credință, exprimată clar și concis: „Viața mea este viața școlii”.

VALERIA BACIU

tice”, inițiate de comisia metodică a învățătorilor Școlii Nr. 30 din Constanța.

Si tînarul colectiv didactic al Școlii Nr. 36 din Constanța este animat de dorința perfecționării profesionale. Toți cei 36 de învățători (13 au gradul didactic I, 16 au gradul didactic II și șapte definitivatul) care funcționează aici, participă, activ și creator, la acțiunile metodic-științifice din cadrul comisiilor existente în școală, la Casa Personalului Didactic sau la Liceul Pedagogic. Din discuția cu responsabilii comisiilor metodice (învățătoarele: Viortica Buzatu, Aurora Axente, Maria Magdalena Georgescu și Gherghina Dermis) am reținut temele de cercetare din acest an școlar: „Mijloace și procedee de folosire la clasele I și a II-a pentru realizarea exprimării corecte, orale și în scris”, „Dezvoltarea vorbirii elevilor claselor a III-a” și „Integrarea optimă în clasa a V-a” concretizate prin sesiuni de referate, dezbateri și mese rotunde.

Prof. Monica Nanu, directoarea Școlii Nr. 36, ne prezintă cîteva dintre succesele de prestigiu ale celor 2127 de elevi la concursurile pe discipline — un premiu III și o mențiune, la geografie și o mențiune, la matematică — și la Festivalul național „Cîntarea României”: locul I, la recitări, două locuri II, la grup folcloric și monolog și premiul I, pe județ, la concursul organizat pentru Șoimii patriei.

Elevii Liceului Agroindustrial Palas, Constanța, beneficiază de o deosebită dotare (șapte laboratoare și zece cabinete, moderne și funcționale, un poligon de conducere pentru tractoare, un parc de mașini agricole și o fermă didactică) și de o bună organizare și desfășurare a practicii de producție, în cadrul școlii și al Institutului de Cercetări și Producție Pentru Creșterea Ovinelor și Caprinelor, Palas, pentru care pregătește forța de muncă necesară.

„Am reținut și cu prilejul recentel vizite de lucru a secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în județul nostru, că, pentru înfăptuirea revoluției agrare, este necesar să ridicăm calitatea și eficiența muncii în agricultură, precizează dr. Maria Moisiu, directoarea liceului. De aceea, sîntem preocupată să realizăm o mai strînsă legătură între disciplinele fundamentale, cele tehnologice și lucrările practice, în așa fel încît toți cei 1300 de elevi pe care îi pregătim să participe efectiv la activitatea din producție, cu competența necesară”.

VIOLETA ANDRESCU

EVALUAREA PROGRESULUI ELEVILOR — CO

În cursul lunii iunie a.c. a avut loc la Liceul de Matematică-Fizică „Gh. Lazăr” din București simpozionul „Cercetarea științifică în sprijinul perfecționării învățămîntului”, organizat de Inspectoratul Școlar și Comitetul Sindicatului Învățămînt ale sectorului 5 din Capitală.

Menit să încununeze activitatea de cercetare din actualul an școlar a cadrelor didactice din unități de învățămînt ale sectorului — Școlile Nr. 139, 141, 148, 124, 144, 128, 131 și Liceul de Matematică-Fizică „Gh. Lazăr” — simpozionul și-a desfășurat activitatea în plen și pe secții.

Referindu-se la perioada în care s-a realizat cercetarea — anul școlar 1985—1986 — an cu profunde semnificații pentru școala românească, în care a avut loc Congresul științei și învățămîntului, prof. Doina-Lucia Tirea, director în Ministerul Educației și Învățămîntului, a subliniat, în cuvîntul de deschidere a simpozionului, rolul cercetării pedagogice în impulsivitatea și promovarea noului în activitatea complexă de instruire și educare a tinerii generații. De asemenea, a relevat faptul că atingerea stadiului de dezvoltare intensivă a societății românești este condiționată de formarea unor oameni cu o conștiință socialistă revoluționară, multidimensională gnoseologic, axiologic și praxiologic, ceea ce presupune ca în practica instructiv-educativă să se valorifice cele mai actuale cuceriri ale științei și tehnicii, cercetarea pedagogică să constituie o permanentă, atât în activitatea cadrelor de specialitate cit și a comisiilor metodice, unde să fie abordate teme prioritare ale instrucției și educației. În acest sens, au fost apreciate preocupările Inspectoratului Școlar al Sectorului 5 și oportunitatea temelor alese pentru cercetare: „Evaluarea randamentului școlar la elevi” și „Modalități de dezvoltare a creativității în școală”.

În cadrul ședinței în plen, au prezentat comunicări: prof. Elvira Iancu, inspector școlar coordonator al Inspectoratului Școlar al sectorului 5: „Cercetarea pedagogică — modalitate de ridicare a calificării profesionale a cadrelor didactice” și dr. Eugen Noveanu, profesor la Liceul de Matematică-Fizică „Gh. Lazăr” și îndrumătorul metodologic al cercetării: „Dezvoltarea creativității, coordonate pedagogice”.

În comunicările prezentate în secții, cadrele didactice au făcut cunoscute rezultatele investigațiilor obținute în activitatea de instruire la diferite discipline de învățămînt, implicațiile acestora în perfecționarea procesului instructiv din școlile în care lucrează.

Publicăm în aceste pagini cîteva dintre comunicările pe tema „Evaluarea randamentului școlar”.

Probleme de metodologie

Asigurarea funcționalității procesului de instruire impune cunoașterea situației, explicarea ei prin factorii și condițiile care o generează, prevederea consecințelor; această cunoaștere, explorare și previziune reprezintă adevăratul sens al evaluării, esența și rațiunea de a fi a acesteia. Ea deschide, de fiecare dată, începutul unui demers în spirală prin care se realizează reglarea necesară funcționării sistemului în limitele parametrilor stabiliți.

Raportată la sistemul de învățămînt, evaluarea poate viza oricare dintre componentele lui: a) intrarea (caracteristicile psihopedagogice ale populației, caracteristicile comenzi sociale; resursele materiale etc.), b) procesul (caracteristicile obiectivelor educaționale, conținutul instruirii; metodele etc.), c) ieșirea (nivelul competențelor formate, numărul de absolvenți, capacitatea de integrare în viața socio-economică etc.).

Restrîngînd sfera discuției la componenta „proces” ne vom opri — avînd drept cadru de referință cercetarea începută în acest an școlar — la o succintă diferențiere a celor două principale tipuri de evaluare, pentru a continua cu unele probleme principale și metodologice pe care le ridică o astfel de investigație.

Pentru a releva progresul elevilor pe parcursul procesului de instruire se pot utiliza teste elaborate în raport cu obiectivele fiecărui capitol; rezultatele obținute oferă informația necesară pentru reglarea imediată, proiectînd activități didactice adecvate (recuperatorii). O astfel de evaluare poartă numele de evaluare continuă, de progres sau formativă.

La finele unor perioade mai lungi — trimestre, ani școlari — se pot pune în evidență rezultatele instruirii în raport cu obiectivele finale ale perioadei respective. Aceasta este evaluarea finală, sumativă sau cumulativă. Datele obținute pot oferi indicii atât pentru perfecționarea activității didactice (predării), cit și (dacă sint coroborate cu alte date asemănătoare) pentru reglarea la nivelul programelor, manualelor sau altor materiale care orientează instruirea.

Desigur că cele două tipuri de evaluare se completează reciproc, fiind la fel de utile pentru reglarea întregului demers instructiv. Evaluarea formativă se desfășoară la nivelul activității fiecărui cadru didactic, iar implicațiile ei — dacă nu se realizează în cadrul unei investigații mai largi, coordonate — sint „locale”. În cadrul unei evaluări sumative, există însă posibilitatea de a evalua randamentul școlar la un mare număr de școli. O astfel de evaluare poate releva atât obiectivele care se ating de toți elevii, cit și obiectivele ce nu se ating, sau al căror nivel de formare nu corespunde cu prevederile programei. Evident, rezultatele unei astfel de evaluări pot constitui punctele de plecare pentru o analiză mai adîncă a cauzelor care au generat situația respectivă.

În raport cu sistemul „societate”, învățămîntul este un subsistem; de aici rezultă și faptul că obiectivele generale ale subsistemului sint oferite de societate prin așa-numita comandă socială. Obiectivele globale ale învățămîntului, incluzînd scopurile cele mai generale ale educației, sint fixate prin decizii politice, care, la rîndul lor, sint determinate de condițiile economico-sociale și de concepțiile ideologice. Ele au deci un caracter politico-social, exprimînd cerințele cele mai generale și mai importante

ale unei societăți față de activitatea de formare a omului.

În cazul societății românești se concretizează politica educațională a P.C.R., politică ce reprezintă rezultatul unei profunde analize științifice a dezvoltării societății noastre și a tipului de personalitate multilateral dezvoltată — constructor al societății comuniste.

Transpunerea acestor obiective sintetice, formulate în termeni de politică educațională, în termeni de didactică, parcurge mai multe trepte de detaliere și particularizare, ducînd pînă la obiectivele operaționale, nivel de raportare la activitatea cadrelor didactice care predau diferite discipline.

Colectivul de cadre didactice participant la această temă și-a propus ca în acest prim an de cercetare să se inițieze în metodologia investigației experimentale, să definească operațional obiectivele la mai multe capitole, să proiecteze teste și să realizeze o evaluare formativă (de progres) a elevilor.

Avînd în vedere faptul că s-a încercat o evaluare de progres în operaționalizarea obiectivelor s-a ținut seama de stadiul (perioada) de instruire; din această cauză uneori comportamentele prevăzute nu coincid cu obiectivele finale ale programei.

Operaționalizarea obiectivelor a condus și la posibilitatea de a le clasifica după tipul solicitării la care este supus elevul. Indiferent de taxonomie, pentru domeniul cognitiv obiectivele se impart în două grupe:

a) obiective ce presupun stocarea și redarea informației;

b) obiective care presupun operarea cu informația.

Evident, operarea cu informația acoperă o zonă mai largă de comportamente, cu o clasificare ierarhică proprie.

În cercetarea pe care o întreprindem luăm ca punct de plecare pentru discriminarea și clasificarea diferitelor tipuri de obiective următorul algoritm:

1. Se poate distinge structura problemei?

DA → NU — CUNOAȘTERE (adică se cere numai redarea informației)

2. Se oferă toate informațiile pentru rezolvarea problemei?

NU → DA — ÎNTELEGERE

3. Elevul trebuie să aducă personal informații suplimentare pentru rezolvare?

NU → DA — APLICARE

4. Elevul trebuie să examineze situația în funcție de criterii date?

NU → DA — ANALIZA

5. Problema propusă admite mai mult de o soluție — DA — SINTEZĂ

O astfel de abordare ne va permite în următorul an de cercetare să analizăm conținutul fiecărei discipline — la nivelul obiectivelor prevăzute de programe — prin două intrări; prin marcarea elementelor specifice disciplinei (domeniului de cunoaștere umană), pe verticală, și prin tipul de comportament pe care ni-l propunem să-l formăm la elev ca urmare a predării respectivului capitol, pe orizontală.

În acest fel se obține o matrice sau o tabelă de specificații cu „elementele de conținut” și cu „clasele comportamentale” ce li se atasează. Aceasta ar putea oferi posibilitatea unei ponderări a tipurilor de comportamente și ar realiza imaginea pedagogică a respectivei discipline. Numai o astfel de analiză ar permite compararea disciplinelor și, even-

tual, reprojectarea lor în cadrul planului de învățămînt.

Sintem încă la începutul acestei investigații și nu am depășit faza clarificărilor conceptuale, a cristalizării metodologice și a proiectării primelor instrumente. Dar putem spune deja că această cercetare coordonată de Inspectoratul Școlar al sectorului 5, (îns. coordonator — Elvira Iancu; îndrumare metodologică — dr. Eugen Noveanu) a început să dea roade; a) la nivelul elevilor — posibilitatea de a evalua progresul lor cu ajutorul unor instrumente precise, obiective, unitare pentru toate clasele, reglarea (cu instrumente recuperatorii) procesului instructiv și omogenizarea claselor pentru trecerea la capitolele următoare; b) la nivelul cadrelor didactice — formarea, prin însu-

șirea unor elemente teoretice și prin participarea la lucrările practice, a unei viziuni noi asupra disciplinei predate, asupra modului în care se produce învățarea, asupra posibilităților concrete de a releva nivelul de atingere a obiectivelor și de a regla activitatea pe baza datelor obținute. Toate acestea vizează — în ultimă instanță — ridicarea nivelului de pregătire profesională.

La această cercetare au participat învățătoarele: Cornelia Dirloagă, Maria Stanciu, Stana Roșoiu, Petra Dumitrescu, Cristina Dobrică, Victoria Fodor, Irinela Leonte, Georgeta Jalbă și profesorii: Maria Ionescu, Zinaida Strinu, Cristian Tălingă, Viorica Sălăjanu, Sofia Dobra.

Prof. ELENA GOICEANU
directoarea Școlii Nr. 139 din București

Limba română — clasa a IV-a

În cadrul cercetării desfășurate în anul 1985—1986 ne-am propus să realizăm o evaluare formativă la disciplina limba română la clasa a IV-a; conform metodologiei oricărei investigații cu caracter evaluativ, punctul de plecare l-au constituit obiectivele capitolelor. Astfel, la capitolul „substantivul, adjectivul, pronumele” am stabilit următoarele obiective operaționale.

După parcurgerea capitolului, elevul trebuie să fie capabil:

1. Să recunoască părțile de vorbire: substantiv, pronume personal, într-un text dat;

2. Să facă analiza morfologică a părților de vorbire: substantiv, adjectiv, pronume personal;

3. Fiind date substantive și adjective, să facă acordul corect între ele;

4. Fiind date propoziții, să înlocuiască substantivul cu pronumele personal corespunzător;

5. Să recunoască forma corectă de despărțire a pronumelui de verb;

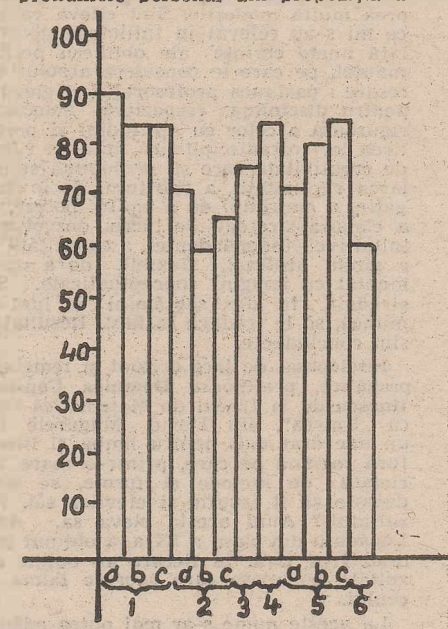
6. Fiind dat un text, să utilizeze corect semnele de punctuație: virgula, linia de dialog, semnul întrebării, semnul exclamării.

În raport cu obiectivele, s-a elaborat un test cuprînzînd 6 itemi:

I. Subliniați în propozițiile date: a) substantivele: Elena și colegii ei merg în excursie cu trenul; b) adjectivele: Flori frumoase, păsări vesele ne anunță blînda primăvară.

c) Pronumele personal: Și noi și voi vrem să-l vedem pe Radu alergînd.

II. Analizați substantivul, adjectivul, pronumele personal din propoziția dată:

Histograma nr. 1

Ea a citit o carte interesantă, (pentru substantiv: felul, numărul, genul; pentru adjectiv: numărul, genul; pentru pronume: persoana, numărul, genul.)

III. Faceți corect acordul dintre adjectivele și substantivele date: bancă, verzi; pomi, înalți; elevele, harnică;

IV. Înlocuiți substantivele din propozițiile următoare cu pronumele persoanei corespunzătoare: Maria (...) este veselă; Copilul (...) cîntă frumos.

V. Alcătuiți propoziții cu ortogramele: i-a, l-au, să-i.

VI. Folosiți semnele de punctuație necesare în textul următor:

După ce am venit de la școală tata m-a întrebat:

Tu ce faci după-masă?

Învăț mă joc o ajut pe mama am răspuns eu.

Bravo băiete!

Testul a fost administrat la 6 clase din școala (în total 189 elevi), obținîndu-se situația ilustrată prin histograma 1.

Analiza rezultatelor la nivelul fiecăreia din cele 6 clase evidențiază diferite nivele de performanță pentru fiecare din itemii propuși sau rezolvarea cu mai mare ușurință a anumitor itemi, chiar la clasele eterogene, în care nivelul de pregătire al elevilor nu este atât de ridicat.

Astfel, obiectivele 1, 4, 5 c sint realizate la un nivel înalt de către toate clasele, indiferent de nivelul clasei, iar la limita de jos sint realizate obiectivele: 2 b și 6, la clasa a IV-a A; 3 și 6, la clasa a IV-a B; 3 și 6, la clasa a IV-a C; 2 b și 6 la clasa a IV-a B; 5 a, la clasa a IV-a E; 2 b și 6, la clasa a IV-a F.

Observăm că cele mai des înlînite la acest nivel sint obiectivele 6 și 2 b.

Proiectată pentru a fi utilizată ca moment în reglarea procesului instructiv-educativ, această evaluare își poate concretiza implicațiile în reglare prin două forme: o reglare imediată, recuperatorie și alta pe un termen ceva mai lung, cu caracter profilactic.

Reglarea recuperatorie o vom organiza prin reluarea cunoștințelor slab însușite de către elevi, fie în cadrul lecțiilor destinate altor teme, fie organizînd o activitate specială cu exerciții elaborate ad-hoc.

Reglarea profilactică se va concretiza la nivelul comisiei noastre metodice prin analiza tuturor acestor date și proiectarea unui sistem de exerciții care să prevină apariția acestor greșeli, lipsuri ale elevilor.

În condițiile în care astfel de instrumente de evaluare sint folosite la un număr mare de școli și se pun în evidență elemente a căror însușire se realizează mai greu de către elevii dintr-o clasă sau alta, o astfel de evaluare oferă date relevante pentru reglarea procesului de instruire prin documentele școlare care orientează acest proces (programe, manuale).

Inv. CORNELIA DARLOAGĂ
Școala Nr. 139 din București

Matematica — clasa a V-a

Dintre obiectivele operaționale ale capitolului „Numere raționale pozitive” am ales doar pe cele pe care le-am considerat absolut necesare spre a fi realizate de către fiecare elev de clasa a V-a, care trece de această etapă.

Obiectivele operaționale prevăd însușirea unor cunoștințe minimale la acest capitol, cunoștințe fără de care elevul de clasa a V-a nu poate să înțeleagă materia capitolelor următoare din această clasă și din clasele superioare. De asemenea, fără aceste cunoștințe, elevul nu poate să lucreze nici la alte obiecte — fizică, chimie.

Astfel, venit din ciclul primar, elevul are de parcurs, în clasa a V-a, trei mari capitole de aritmetică: „Numere naturale”, „Divizibilitatea numerelor naturale”, „Numere raționale pozitive”, la care se adaugă capitolele: „Unități de măsură și elemente de geometrie” și „Utilizarea literelor în calcule” — capitol în care se studiază noțiuni de teoria mulțimilor și se face un preambul al algebrei (ecuații, inecuații, probleme re-

zolvate cu ajutorul ecuațiilor), chiar dacă sint rezolvate prin metode aritmetice.

Iată de ce am considerat necesară selectarea unor obiective operaționale la capitolul „Numere raționale pozitive”, cum sint:

1. Să recunoască numerele raționale din mai multe numere date;

2. Să recunoască numărătorul, respectiv numitorul, fracțiilor;

3. Să amplifice o fracție;

4. Să simplifice o fracție;

5. Să aducă două fracții la același numitor;

6. Să adune și să scadă numere raționale reprezentate prin fracții cu același numitor;

7. Să adune și să scadă numere raționale reprezentate prin fracții cu numitori diferiți;

8. Să înmulțească două sau mai multe numere raționale;

9. Să scrie inversul unui număr rațional;

10. Să împartă două numere raționale.

COMPONENTĂ A PROCESULUI INSTRUCTIV

Pentru obiectivele 1 și 2 am întocmit mărul item:

— să scrie care din următoarele numere prezintă un număr rațional:

$$\frac{6}{3}; \frac{1}{2}; 4; \frac{0}{3}; \frac{2}{0}$$

— să specifice numărătorul, respectiv numitorul, fiecăruia dintre numerele raționale.

Pentru obiectivele 3, 4, 5, 6, 7, 8 am bilit câte un item:

— să se amplifice fracția $\frac{5}{6}$ cu 2;

— să se simplifice fracțiile a) $\frac{10}{15}$;

b) $\frac{80}{120}$

— să se aducă la același numitor fracțiile:

$$a) \frac{2}{5} \text{ și } \frac{3}{10}; b) \frac{7}{16} \text{ și } \frac{5}{27}; c) \frac{4}{15}, \frac{5}{12} \text{ și } \frac{1}{20}$$

— să se efectueze adunările și scăderile:

$$a) \frac{1}{5} + \frac{2}{5}; b) \frac{1}{7} + \frac{2}{7} + \frac{4}{7}; c) \frac{8}{9} - \frac{1}{9}$$

— să se efectueze adunările și scăderile:

$$a) \frac{1}{6} + \frac{2}{3}; b) 1 + \frac{1}{2}; c) \frac{5}{48} - \frac{1}{36}$$

— să se efectueze înmulțirile:

$$a) \frac{1}{2} \cdot \frac{5}{3}; b) \frac{7}{10} \cdot \frac{2}{6} \cdot \frac{5}{7}$$

Pentru obiectivele 9 și 10 am stabilit singur item, pentru că de realizarea acestuia depinde rezolvarea cerințelor la obiectivul 10: să se efectueze împărțirile:

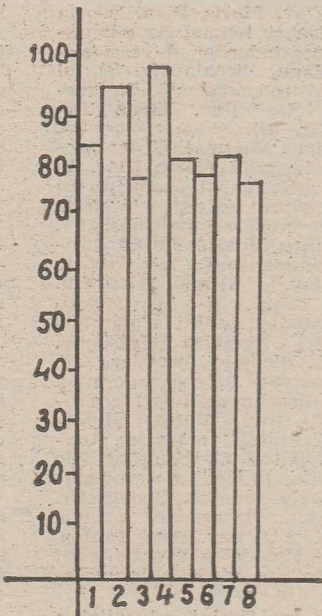
$$a) \frac{2}{9} : \frac{2}{15}; b) \frac{130}{65} : \frac{260}{25}$$

Testul elaborat în raport cu aceste obiective a fost administrat la două clase V-a (66 elevi).

Din analiza rezultatelor reiese că sarcinile de lucru din itemurile 1 și 2 au fost rezolvate în proporție de 60% până la 90%, cu mici variații de la o clasă cealaltă, conform histogramei 2.

Sarcinile din itemurile 4 și 2 au fost rezolvate în proporție de 96%, respectiv 90%. Aceasta se datorează faptului că unul nu a făcut apel, în afara cursanților dobândite la lecția respectivă aplicarea fracțiilor, respectiv adunarea și scăderea fracțiilor cu același numitor, decât la adunare, scădere, respectiv înmulțirea numerelor naturale.

Sarcinile din itemurile 6 și 8 au fost rezolvate numai în proporție de 69%, respectiv 60%. La itemul 7 (adunarea și scăderea numerelor raționale reprezentate prin fracții cu numitori diferiți) nu trebuie să facă apel la mai multe

Histograma nr. 2

cunoștințe din capitolele anterioare:

— să aducă fracțiile la același numitor (pentru aceasta trebuie să calculeze cel mai mic multiplu comun al numerelor de la numitor; să efectueze împărțirile între numitorul comun și numitorul fiecărei fracții; să amplifice fiecare fracție cu rezultatul obținut la împărțire);

— să efectueze adunările și scăderile respective;

— să simplifice rezultatele.

Deci nu poate face față decît elevul care a reținut tot ce a învățat pînă acum: operații cu numere naturale; divizibilitatea numerelor naturale; numere raționale pozitive.

Această situație este întâlnită și la itemul nr. 8.

Cu alte cuvinte, itemurile la care au fost necesare doar cunoștințele acumulate la lecțiile respective au fost rezolvate în proporție de peste 90%, pe cînd itemurile la care elevul a trebuit să analizeze exercițiile, să-și amintească cunoștințele din capitolele anterioare, au fost îndeplinite în proporție mai mică, de aproximativ 60%.

De asemenea, trebuie văzut în ce proporție se realizează testul după trecerea unei perioade de timp, și chiar la începutul clasei a VI-a.

Acestea vor constitui însă unele din obiectivele ce ni le-am propus în etapa următoare a cercetării noastre.

Prof. MARIA IONESCU
Școala Nr. 139 din București

A munci este o datorie de onoare.

8. Identificați verbele la moduri nepersonale din textul următor și arătați care sînt aceste moduri:

Avînd roade bogate, lanul de griu lucră bine este de secerat.

9. Scrieți după dictare:

a. Tu ai învățat la matematică.

b. A-i da o notă mare e pentru mine o plăcere.

c. Caietul de română al fetiței este pe bancă.

d. Doresc a-l asculta zilnic la biologie.

Testul a fost administrat la șase clase a VI-a cu un total de 191 elevi, obținîndu-se ca imagine finală situația redată la histograma 3.

Din această histogramă rezultă că elevii au rezolvat cel mai bine sarcinile de lucru ale itemilor 3 și 8, raportată la obiectivele 3 și 8, care cereau recunoașterea unui verb la imperativ și identificarea verbelor la modul gerunziu, supin și participiu într-un text dat. Cele mai slabe rezultate s-au obținut la sarcinile de lucru 4 și 2, care cereau construcții de propoziții în care verbul „a fi” să fie verb copulativ, auxiliar și predicativ, elevii avînd obligativitatea să stabilească și felul predicatelor obținute. Se poate constata că sarcinile rezolvate cel mai bine

sînt cele în care verbul are una sau cel mult două forme în flexiune, iar cele mai slab rezolvate sînt cele care cer în mod necesar raportări sintactice și discriminare contextuală. Dacă vom analiza mai amănunțit situația la fiecare clasă, vom observa că aceste sarcini de lucru au fost de regulă cele mai dificile pentru elevii fiecărei clase, așa cum rezultă și din histogramele pe clase. Această situație ne demonstrează că, indiferent de nivelul clasei, rezultatele sînt inferioare la anumii itemi. De aici rezultă concluzia că există elemente cu grad de dificultate mai mare în însuși conținutul și structura materialului de studiu, de care programa trebuie să țină seama, proiectînd sistemele profilactice care să preîntîmpine rezultatele slabe în însușirea acestor elemente.

În continuarea cercetării noastre ne propunem să detaliem și să aprofundăm demersul investigativ prin discriminarea comportamentală a obiectivelor instruirii și relevarea într-un astfel de cadru de referință a zonelor care necesită o intervenție specifică a profesorului de limba română.

Prof. SOFIA DOBRA
Școala Nr. 131 din București

Biologia — clasa a V-a

Ne-am oprit asupra evaluării formative considerînd acest tip de evaluare, prin care se pot măsura și aprecia rezultatele elevilor la sfîrșitul fiecărui capitol sau teme, drept cel mai eficient, deoarece permite relevarea lacunelor în cunoștințele elevilor și asigură posibilitatea unei activități recuperatorii precis orientate. În prima etapă de lucru, luînd ca punct de plecare obiectivele programelor, am încercat un prim stadiu de operaționalizare. Am considerat că pentru acest moment al instruirii, la capitolul „Bacterii, Alge, Ciuperci” se pot formula următoarele obiective. După parcurgerea acestui capitol, elevii trebuie să fie în stare:

1. Să recunoască structura unei bacterii pe un desen mut, completîndu-l cu cel puțin 3 explicații.

2. Să recunoască, în aceleași condiții, structura unei alge.

3. Să recunoască, în aceleași condiții, structura unei ciuperci.

4. Să definească procesul de hrănire saprofită, menționînd că este caracteristic plantelor fără clorofilă și constă în preluarea substanțelor hrănitoare din organismele lipsite de viață.

5. Să definească procesul de hrănire parazită, menționînd că este caracteristic plantelor fără clorofilă și constă în preluarea substanțelor hrănitoare din organismele vii.

6. Să reprezinte grafic schema procesului de înmulțire prin diviziune.

7. Să reprezinte grafic schema procesului de înmulțire prin înmugurire.

8. Să dea exemple de plante care se înmulțesc prin diviziune.

9. Să dea un exemplu de plantă care se înmulțește prin înmugurire.

10. Să dea exemple de ciuperci folositoare omului (în alimentație) și de ciuperci dăunătoare agriculturii.

11. Să dea exemple de plante clasificate după modul de hrănire.

12. Să compare, după criteriul importanței pentru om, plantele studiate, menționînd asemănările-deosebirile din punctul de vedere al utilității lor.

Fără a neglija vreunul dintre aceste obiective, în test sarcinile de lucru au fost grupate în 5 itemi, deoarece obiectivele 1, 2 și 3 pun în evidență unul și același tip de comportament (recunoașterea), ca și 4 și 5 (definirea), 6 și 7 (reprezentarea grafică), 8 și 9 (exemplificarea), 10 și 11 (exemplificarea evaluativă). Pentru a înlătura riscul de a măsura numai realizarea unora dintre obiective (ca și riscul ca elevii unei clase să se informeze de la elevii altei clase asupra conținutului testului) am elaborat două teste paralele.

Redăm una din forme:

Test (forma A)

1. [Desen]. Scrie ce plantă reprezintă desenul și completează explicațiile la desen.

2. Explică ce este hrănirea saprofită și scrie plantele saprofite studiate.

3. Desenează schema înmulțirii prin diviziune. Scrie ce plante se înmulțesc astfel.

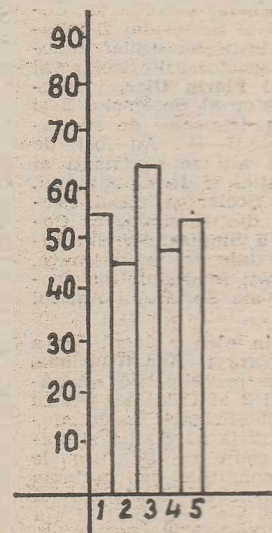
4. Compară importanța mușgatului alb cu importanța mușgatului verde-albăstrui.

5. Enumeră ciupercile parazite studiate.

După aplicarea testului la cele 6 clase a V-a (200 elevi) am ordonat rezultatele culese pentru fiecare clasă, calculînd procentual măsura în care a fost îndeplinit fiecare item și am obținut histograma 4:

Din histogramă rezultă că elementele testate s-au însușit la nivele diferite, ilustrate de procentaje variînd între 40% și 70%.

Nivelele cele mai ridicate de însușire a cunoștințelor s-au obținut: la itemul nr. 3 (reprezentarea grafică a procesului de înmulțire prin diviziune, respectiv prin înmugurire — rezolvat de 65% din totalul elevilor testați, pe clase procentul variînd între 57,14% și 90,90%) și la itemul nr. 1 (recunoașterea unei alge și a structurii acesteia — rezolvat de 58,5%

Histograma nr. 4

din totalul elevilor testați, pe clase procentul variînd între 42,42% și 75,75%.

Nivelele cele mai scăzute de însușire a cunoștințelor s-au obținut la itemul nr. 2 (definirea procesului de hrănire saprofită, respectiv parazită — rezolvat de 42% din totalul elevilor testați, pe clase procentul variînd între 24,24% și 54,54%) și la itemul nr. 4 (comparația între importanța unora dintre plantele studiate — rezolvat de 47% din totalul elevilor testați, pe clase procentul variînd între 30,30% și 66,66%).

Situația pe fiecare grup testat ne arată că acest raport se păstrează la 5 din cele 6 clase. Această observație confirmă faptul că nivelele scăzute de realizare a obiectivelor itemurilor 2 și 4 nu reprezintă un fenomen întîmplător: indiferent de colectivele instruite, rezultatele la aceste itemuri au fost mai slabe decît la celelalte. Același tip de raționament conduce și la constatarea faptului că rezultatele cele mai bune s-au obținut indiferent de colectiv — la sarcinile de lucru stabilite prin itemurile 1 și 3.

Raportînd aceste date la categoriile comportamentale care caracterizează itemurile respective, putem concluziona că recunoașterea (prezentă în obiectivele itemului nr. 1) și redarea grafică a unui proces (itemul 3) au prezentat dificultăți mai reduse în însușirea decît caracterizarea unui proces (itemul 2) și compararea după criteriul menționate, dar neexplicitate în item (itemul 4). Se poate considera că una dintre cauzele dificultății de realizare a acestor categorii comportamentale este discordanța dintre nivelul de dezvoltare a capacităților intelectuale a elevilor de 10—11 ani (care în majoritate dispun de gîndire operatorie, ce poate realiza operații concrete, pe baza acțiunii cu elemente concrete) și gradul de abstractizare pe care îl presupun cele două comportamente în discuție. O altă cauză, aflată în relație cu prima, este următoarea: elevii nu pot utiliza tehnicile de lucru și aparatul accesibil elevului de clasa a V-a, să observe direct procesele de hrănire saprofită respectiv parazită, ci numai unele efecte ale acestora (de exemplu: eliminarea bulelor de CO₂ în timpul hrănirii saprofite a drojdiei de bere sau pătarea organelor plantelor atacate de ciupercile parazite), ceea ce determină ca un număr destul de mare de elevi să cunoască procesele mai ales prin memorare mecanică, mai puțini elevi reușind să le înțeleagă.

Prof. ZINAIDA STRINU
Școala Nr. 139 din București

Pagini realizate de
CORNELIA GÎRMACEA

Limba română — clasa a VI-a

aportîndu-ne la cadrul teoretic și metodologic care a prefigurat investigațiile domeniului evaluării randamentului școlar precizez că ne-am propus să evaluăm elul de realizare a obiectivelor operaționale la capitolul despre verb (clasa I-a).

Obiectivele au fost definite, la un prim stadiu de operaționalizare, în felul următor:

Elevul să folosească semnul exclamativ în propoziții exclamative.

Fiînd date texte de tipul: — Ion, e-ți la română! să distingă pronume reflexive de desinența verbală la soana a II-a plural la imperativ.

Să recunoască verbul la modul imitativ într-un text dat.

Să construiască propoziții în care verbul „a fi” să aibă valori de verb copulativ, verb auxiliar și verb predicativ.

Fiînd date texte de tipul: „Țara este noastră; Constanța este la marea mării; Tu ai învățat”, să stabilească felul preterelor obținute în raport cu valorile lui „a fi”.

Să identifice într-un text dat verbele nodul indicativ și să stabilească subiectul, persoana și numărul lor.

Să identifice într-un text dat verbele nodul condițional-optativ și participiu și să stabilească timpul, persoana și numărul lor.

Să identifice verbul la modul infinitiv și să indice funcția lui sintactică în text dat.

Să identifice verbele la modul gerunziu, supin și participiu într-un text dat.

Să scrie corect la dictare propoziții înzind ortogramele al, a-l, ai, a-l.

În raport cu aceste obiective au fost formulate următoarele sarcini de lucru testului de control:

Să se scrie după dictare:

Ana, scrie-ți la matematică!

Subliniați verbul din propoziția de sus.

Arătați la ce mod este verbul subliniat.

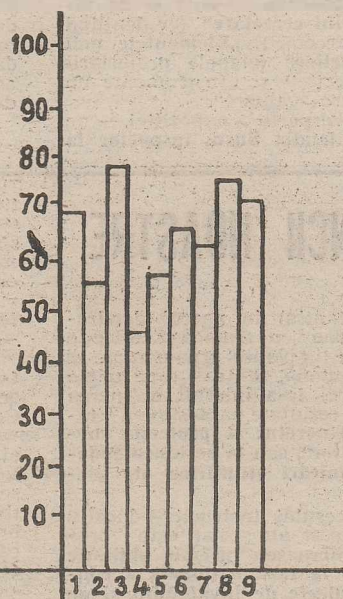
Construiți propoziții în care verbul „a fi” să aibă rol de verb copulativ, de

verb auxiliar și verb predicativ. Subliniați predicatul din propozițiile construite și indicați felul lor.

5. Indicați verbele la modul indicativ din textul următor și arătați la ce timp, persoană și număr sînt: „Ei hotărîseră că Ion are să urmeze un liceu industrial, cum îl sfătuiseră bunicul și cum și-a exprimat și el dorința, cînd discutaseră despre viitoarea lui meserie.”

6. Indicați verbele la modul condițional-optativ și la modul conjunctiv din textul următor, indicînd timpul, persoana și numărul: „Ana ar fi dorit să fi învățat bine și să ia zece, dacă profesorul ar fi ascultat-o la această lecție de literatură.”

7. Subliniați verbul la mod nepersonal din textul următor, precizînd modul și funcția sintactică a verbului:

Histograma nr. 3

SINTEZE ALE EXPERIENȚEI DIDACTICE VALOROASE

Sintetizând aproape patru ani de preocupări și cercetări ale învățătorilor din școlile Sectorului 2 al Capitalei pentru ridicarea nivelului învățământului primar la cerințele noii revoluții tehnico-științifice, ale societății socialiste multilateral dezvoltate, Inspectoratul Școlar și Casa Personalului Didactic ale Municipiului București, precum și Comisia Municipală a Sindicatelor din învățământ au organizat, în perioada 9-18 iunie a.c., ample manifestări metodico-științifice dedicate sărbătoririi Zilei Învățătorului. Desfășurate sub genericul „Tribuna schimbului de experiență”, manifestările au cuprins: o sesiune de comunicări cu tema „Modalități de sporire a eficienței lecțiilor de limba română — citire, compunere și gramatică — și de matematică, la clasele I-IV” (valorificând lucrările de gradul I, realizate de învățătorii din școlile Sectorului 2), masa rotundă „Învățământ și educație”, simpozionul „Contribuția cercetării pedagogice la creșterea caracterului formativ al lecției” (evidențierea rezultatelor cercetării psiho-pedagogice întreprinse de învățători, sub îndrumarea prof. Elvira Crețu, de la Liceul Pedagogic din București) și o expoziție de material didactic, reunind cele mai valoroase mijloace de învățământ și instrumente de predare-învățare, realizate de învățători.

La lucrările acestei acțiuni au participat tovarășa Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului, tovarășa Ana Vancioda, secretar al Comitetului de Partid al Sectorului 2, tovarășa Aneta Luca, inspector școlar general adjunct la Inspectoratul Școlar al Capitalei, tovarășul Florin Diaș, inspector școlar coordonator al Sectorului 2 și prof. Claudia Suru, inspector de specialitate pentru clasele I-IV. Au fost, de asemenea, prezenți alți reprezentanți ai Ministerului Educației și Învățământului, ai Inspectoratului Școlar și Casei Personalului Didactic din Capitală, ai Comisiei Municipale a Sindicatelor din învățământ, cadre didactice universitare, profesori și numeroși învățători din școlile bucureștene și ale Sectorului Agricol Ilfov.

La deschiderea în plen a lucrărilor a luat cuvântul tovarășa Ana Vancioda, care s-a referit la preocupările învățătorilor din Sectorul 2 al Capitalei pentru ridicarea calității și eficienței învățământului primar. Prin grija partidului și statului, elevilor și cadrelor didactice le sînt create toate condițiile pentru buna desfășurare a muncii de instrucție și educație. An de an, s-a îmbogățit și s-a modernizat baza didactico-materială.

Sub direcția îndrumare a biroului organizațiilor de partid, din școli, în toate unitățile se desfășoară o bogată și variată activitate de ridicare a nivelului politico-ideologic, de informare științifică și de perfecționare metodică a personalului didactic, în cadrul comisiilor metodice, al cadrelor de specialitate, al adunărilor personalului didactic, în cercurile pedagogice, în diferite manifestări metodico-științifice, de la nivelul sectorului și al Capitalei.

În planurile de muncă ale Comitetului de Partid al Sectorului 2 un loc important îl ocupă ridicarea continuă a calității învățământului, a formării forței de muncă pentru economia sectorului și a Capitalei.

Conf. univ. dr. Ion T. Radu, inspector general în Ministerul Educației și Învățământului, a expus direcțiile de acțiune în vederea creșterii eficienței activității didactice la clasele I-IV. A fost subliniată necesitatea concepției și realizării raționale și mai riguroase a procesului instructiv-educativ, precum și atitudinea receptivă din partea învățătorilor față de ideile novatoare și experiența școlară înaintată. În acest context, au fost puse în evidență câteva modalități pe care tehnologia didactică modernă le sugerează în vederea creșterii eficienței activității didactice, din perspectiva căroră pot fi stabilite virtuțile și funcționalitatea principalelor componente ale acestei activități (conținutul, metodologia, mijloacele de învățământ, formele de muncă a elevilor ș.a.). Au fost abordate, în continuare, aspecte ale concepției actului didactic pe baza unor scopuri și obiective pedagogice definite în strînsă

legătură cu conținuturile predate, precum și necesitatea conturării strategiilor de instruire-învățare, în concordanță cu acestea. S-a subliniat însemnătatea activității învățătorilor pentru buna organizare și realizarea a conținuturilor instruirii, fiind menționate procese ca: esențializarea cunoștințelor, accesibilizarea, actualizarea și corelarea lor, dezvoltarea activităților aplicative. Prezentarea căilor de perfecționare a muncii didactice a continuat cu relevarea proceselor pe care le comportă promovarea activității personale a elevilor în lecții și a modalităților de integrare a proceselor evaluative, în activitatea didactică.

În încheierea lucrărilor în plen a luat cuvântul tovarășa Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului, care a arătat că manifestările metodico-științifice, organizate de cadrele didactice de la ciclul primar din școlile Sectorului 2 al Capitalei, în timpinarea Zilei Învățătorului, au loc în contextul în care întregul popor omagiază 65 de ani de la fătura P.C.R. și împlinirea a 50 de ani de la procesul de la Brașov, proces pe care tinărul comunist Nicolae Ceaușescu l-a transformat într-o tribună a curajului.

Subliniind mobilizarea tuturor factorilor din învățământ la transpunerea în viață a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului și ale primului forum al științei și învățământului, a orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului, privind ridicarea continuă a nivelului de pregătire teoretică și practică a tinerelor generații, educarea revoluționară, prin și pentru muncă, a acestuia, prof. Rada Mocanu s-a referit la preocupările și acțiunile Ministerului Educației și Învățământului menite să conducă la continua modernizare și perfecționare a învățământului românesc.

Disponem de o concepție științifică unitară, elaborată de conducătorul partidului și statului nostru. Beneficiem de îndrumările permanente, pline de grijă stăruitoare, ale tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, membru al Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., prim viceprim-ministru al Guvernului, Președinte al Consiliului Național al Științei și Învățământului. Sporirea calității și eficienței învățământului au condus la o mai bună organizare și desfășurare a procesului de predare-învățare, a conținuturilor programelor și manualelor școlare, la îmbunătățirea rețelei școlare, la elaborarea și promovarea unor tehnologii didactice moderne, la stimularea spiritului creator al cadrelor didactice. Menționînd că Ministerul Educației și Învățământului a realizat îmbunătățirea planului de învățământ, a programelor și manualelor școlare pentru ciclul primar, prof. Rada Mocanu și-a exprimat convingerea că învățătorii vor desfășura, în continuare, o rodnică activitate didactică și educativă, contribuind, astfel, la îndeplinirea rolului școlii românești: de a asigura tuturor absolvenților un larg orizont științific și cultural, o bună pregătire profesională, de specialitate, necesară în ridicarea patriei pe noi culmi de progres și civilizație.

★

La sesiunea de comunicări „Modalități de sporire a eficienței lecțiilor la clasele I-IV, la limba română — citire, compunere și gramatică” s-au abordat următoarele teme: „Analiza textelor literare în ciclul primar” (prof. Vasile Molan, inspector în Ministerul Educației și Învățământului); „Modalități de citire și inițiere a elevilor în analiza textelor literar-artistice” (inv. Silvia Iliuț, Școala Nr. 71); „Stimularea capacității creatoare în lecțiile de compunere” (inv. Maria Nicolau, Școala Nr. 77); „Modalități de realizare a citirii și analizei textelor epice” (inv. Viorica Tîrli, Școala Nr. 26); „Forme de muncă folosite în vederea dezvoltării, nuanțării și activizării vocabularului elevilor în lecțiile de citire” (inv. Georgeta Barton, Școala Nr. 26); „Modalități de corelare a lecțiilor de citire cu cele de gramatică, în vederea precizării și nuanțării vocabularului” (inv. Florica Prooroc, Școala Nr. 66); „Achizițiile lexicale ale elevilor cu ter-

meni științifici și tehnici” (inv. Aurelia Fierescu, Școala Nr. 30); „Metodologia formării deprinderilor de ortografie și punctuație la elevii din clasele I-IV” (inv. Zamfira Andrei, Școala Nr. 30); „Formarea deprinderilor de scriere corectă și a capacității de autocontrol la elevii claselor I-IV” (inv. Maria Bizu, Școala Nr. 31); „Procedee și tehnici de evaluare a nivelului deprinderilor de scriere” (inv. Heana Păun, Școala Nr. 30) și „Caiet de muncă independentă, la gramatică, clasa a III-a” (inv. Elena Tutungiu, Școala Nr. 30).

În cadrul secției „Matematică” au prezentat comunicări: prof. Florin Diaș, de la Inspectoratul Școlar al Municipiului București („Legătura între clasele a IV-a și a V-a în predarea matematicii”), inv. Viorel Dumitru, Școala Nr. 66 („Învățarea prin descoperire la lecțiile de matematică”), inv. Elena Măzăraru, Școala Nr. 58 („Tehnici și instrumente de evaluare a randamentului școlar la matematică”), inv. Domnica Frățiman, Școala Nr. 58 („Valențele formative ale activității de rezolvare și compunere a problemelor, în direcția cultivării creativității la elevii”), inv. Marin Ștefan, Școala Nr. 30 („Strategii metodice; varietatea și diversitatea modalităților de activizare a elevilor la lecția de matematică”), inv. Mihaela Ionescu, Școala Nr. 30 („Proiect didactic de predare a capitolului «Fracții»”) și inv. Ana Tablan, Școala Nr. 77 („Metodologia organizării și desfășurării jocului didactic la matematică”).

Masa rotundă „Învățământ, educație” a prilejuit evidențierea unor preocupări privind educația patriotică a elevilor la lecțiile de istorie și geografie (inv. Margareta Hrubaru, Școala Nr. 23, și inv. Natalia Tudor, Școala Nr. 24), formele de realizare a educației elevilor prin și pentru muncă (inv. Teodora Tudor, Școala Nr. 23), stimularea capacității de învățare a elevilor prin rețeaua conexiunii inverse (inv. Mariana Radu, Școala Nr. 30) și metodele de fixare și evaluare a judecăților morale la elevii din clasele I-II (inv. Georgeta Fleșariu, Școala Nr. 30).

Cercetarea pedagogică „Accentuarea caracterului formativ al activității didactice la clasele I-IV, în scopul optimizării procesului de integrare a elevului în viața școlară”, desfășurată la Școlile Nr. 27, Nr. 30, Nr. 31 și Nr. 36 din Capitală, sub îndrumarea prof. Elvira Crețu, de la Liceul Pedagogic din București, a avut ca obiective: 1. Perfecționarea activității pedagogice a învățătorilor — condiție a optimizării următoarelor procese: a) stimularea motivației elevilor pentru activitatea de învățare; b) formarea capacității de reacționare pozitivă la solicitările diverse ale procesului de învățământ; c) cultivarea capacității de comunicare adecvată: elevi-elevi; educator-educator; educator-elev; 2. Elaborarea și experimentarea unor strategii didactice menite să contribuie la creșterea randamentului școlar; să determine recuperarea elevilor cu dificultăți de adaptare și rezultate școlare nesatisfăcătoare.

Rezultatele cercetărilor întreprinse de învățătorii din școlile Sectorului 2 al Capitalei au fost relevate la simpozionul organizat în cadrul „Tribunei schimbului de experiență”, prin comunicările: „Cercetarea pedagogică, mijloc eficient de creștere a caracterului formativ al lecției” (prof. Claudia Suru, Inspectoratul Școlar al Municipiului București); „Activitățile didactice desfășurate cu elevii în perioada premergătoare însușirii scrierii corecte” (inv. Elisabeta Iane, Școala Nr. 31); „Organizarea unor activități în vederea formării și consolidării noțiunilor la elevii” (inv. Ecaterina Rincioș, Școala Nr. 27); „Modalități de formare a capacității de rezolvare a problemelor matematice” (inv. Alexandrina Dumitru, Școala Nr. 66), ș.a.

Expoziția „Din experiența învățătorilor”, deschisă la Casa Personalului Didactic din București, a prezentat creații ale cadrelor didactice din Sectorul 2, a căror eficiență a fost validată de practica la clasă. Materialele au fost expuse pe teme: „Perfecționarea cadrelor didactice” (panoul conține: organigrama sistemului de perfecționare a cadrelor didactice, modele de planuri de muncă ale cercurilor pedagogice, ale comisiilor metodice, cu obiective curente și de viitor); „Învățământ-cercetare” (evidențind etapele unei cercetări); „Elementele noii tehnologii didactice” (etapele proiectării și realizării lecției) și „Instrumente de predare-învățare-evaluare”.

«Cea mai mare parte a expoziției — ne spune prof. Claudia Suru, inspector la

Inspectoratul Școlar al Capitalei — a cuprins instrumente de predare-învățare-evaluare, grupate pe discipline de învățământ. Panoul intitulat sugestiv „Limba română este patria mea” a conținut: scheme, fișe de lucru și jocuri didactice, utile în înțelegerea unor fenomene de limbă, un caiet de muncă independentă la gramatică, pentru clasa a III-a (autoare: inv. Elena Tutungiu, Școala Nr. 30), variate materiale destinate orele de dezvoltare a vorbirii, de compunere și citire, și culegeri de compuneri, realizate cu elevii. Panoul „Matematica este latina secolului XX” a oferit vizitatorilor interesante și utile modele de jocuri didactice pentru învățarea numerelor naturale, a celor patru operații, a elementelor de geometrie, a fracțiilor, a unităților de măsură, diverse modele de fișe de muncă independentă, verfix electric, în mai multe variante. Panoul „Istoria este cea dintâi carte a unei națiuni” a cuprins plante și albume tematice: „România în Epoca Ceaușescu”, „Aspecte din lupta P.C.R.” și „Republică, măreță vatră”, tabele cronologice, fișe de muncă independentă. Geografia a fost ilustrată prin jocuri pentru învățarea semnelor convenționale, hărți tematice electrificate, rebusuri, cu aspecte din Sectorul 2 și din Capitală, un caiet de muncă independentă pentru clasa a III-a (autoare — inv. Liliana Iftemie, Școala Nr. 39) și albume tematice cu aspecte din frumusețile și bogățiile patriei. Pentru obiectul de învățământ Cunoștințe despre natură au fost expuse jocuri didactice, colecții de semințe, de metale, caiete de scheme realizate în activitatea la clasă. Foarte apreciate au fost materialele didactice realizate pentru educația plastică a elevilor: un dicționar plastic, programa de desen ilustrată, la clasa I (autoare — inv. Maria Morea, Școala Nr. 10) și programa de desen ilustrată și comentată, pentru clasele I-IV (autoare — inv. Violeta Tofan, Școala Nr. 66). Panoul „Educație prin muncă și pentru muncă” a prezentat programa de lucru manual, concretizată prin lucrări executate de elevi (autoare — inv. Stela Tîrlică, Școala Nr. 66) și îndrumătorul pentru realizarea diferitelor tipuri de cusături (autoare — inv. Marina Dinec, Școala Nr. 46).

«Lucrările în care au fost precizate scopurile și obiectivele activității didactice — în strînsă legătură cu conținuturile predate și pe baza unei temeinice cunoașteri logico-funcționale a acestor conținuturi —, pentru predarea diferitelor capitole, atestă o bună orientare metodologică a învățătorilor din acest sector, a menționat conf. univ. dr. Ion T. Radu. Probele de evaluare a rezultatelor școlare sînt alcătuite, de asemenea, în strînsă corelație cu scopurile și obiectivele definite pentru fiecare activitate (la limba română, clasa a II-a, pentru Capitolul „Familia”, realizat de: învățătoarele Silvia Iliuț, Nastasia Russ și Camelia Rădulescu, de la Școala Nr. 71; la matematică, la clasa a II-a, realizat de: învățătoarele Alexandrina Dumitru și Rodica Russ, de la Școala Nr. 66), dovedind o bună asimilare a tehnologiilor didactice, privind realizarea proceselor evaluative, cu maximă eficiență pentru desfășurarea activității didactice.

Subliniind valoarea deosebită a mapelelor care conțin o gamă foarte variată de fișe de lucru pentru secvențele de activitate personală a elevilor în lecție. Unele dintre acestea sînt concepute și din perspectiva cerinței adaptate conținutului acestor fișe la posibilitățile variate ale elevilor dintr-o clasă (un set de materiale destinat muncii independente a elevilor din clasa a II-a, pentru geografie, autoare — inv. Liliana Iftemie, Școala Nr. 39). Multitudinea materialelor de acest gen semnifică faptul că în practica școlară, învățătorii din unitățile sectorului 2 promovează, consecvent, în organizarea și desfășurarea lecțiilor, forme și tehnici de lucru, care pun accent pe învățarea prin activitatea personală a elevilor, dirijată ori independentă. Discuțiile cu învățătorii prezenți la aceste manifestări și cu reprezentanții ai Inspectoratului Școlar au evidențiat necesitatea generalizării experienței valoroase prin elaborarea unor proiecte complete de activități didactice, privind predarea diferitelor capitole sau teme. Avem în vedere elaborarea unor proiecte de activitate didactică pe sisteme de lecții, încorporînd toate operațiile ce se impun predării capitolelor respective, adică atât definirea scopurilor și obiectivelor, cât și prezentarea mijloacelor și materialelor didactice utilizabile, materiale destinate activității elevilor în clasă și acasă, probe de evaluare și metodologiile aplicate.»

VIOLETA APOSTOL

(Urmare din pag. 1)

lar); „Modele matematice dinamice” și „Figuri și corpuri geometrice în mișcare, pentru clasele gimnaziale” (autor: prof. Ion Loșki, Școala Nr. 6 din Deva); „Motor «Deva», Diesel cu evacuare și ventilare adiabativă” (autor: ing. Pompiliu Ploșoreanu, inspector școlar); „Cădran tonal mobil” (prof. Nicolae Iacobescu, Școala Nr. 8 din Deva); „Atlas literar” (prof. Petru Baciu, Liceul „Aurel Vlaicu” din Orăștie); „Dispozitiv pentru indoit agrafe D.N. — 13, pentru benzile transportoare și asamblarea furtunurilor de înaltă presiune la susținerea lucrărilor miniere” (ing. Ion Baciu și maistrul Cornel Timpea, Liceul Industrial Nr. 1 din Lupeni); „Trusă în sprîjinul predării matematicii și altor discipline în ciclul primar” (inv. Gh. Mihut, Casa Pionierilor din Deva).

Și elevii sînt stimulați să participe cu potențialul lor de creativitate la activitatea de cercetare științifică din unitățile școlare. Cîteva succese sînt pilduitoare în acest sens. Astfel, la Liceul

UNITATEA DE MĂSURĂ A MUNCII NOASTRE

Industrial Nr. 2 din Deva, (directoare, prof. Rodica Lazăr), la 7 mai a.c. a fost instalată o microcentrală eoliană care servește la alimentarea cu energie electrică a laboratoarelor și cabinetelor de specialitate și funcționează la o putere instalată de 0,8 kW. Lucrarea se înscrie în cadrul unui proiect al cercului de elevi „Energetica” din școală (condus de ing. Dan Motintău) și a fost proiectată și realizată prin colaborarea cadrelor de fizică și a comisiei inginerilor și maistrilor instructori, cu aportul efectiv al elevilor din clasa a XII-a, curs de zi, și al anului II al Școlii de maistri, care funcționează pe lângă liceu.

Practica și lecțiile de specialitate desfășurate cu elevii claselor de silvicultură și exploatare forestiere ale Liceului Industrial Nr. 3 din Deva (director — prof.

Clemente Constantin) în parcul dendrologic (care deține o frumoasă colecție de arbori, arbuști, plante ornamentale și din cultura spontană, dintre care unele sînt specii rare) le-a înlesnit obținerea unor frumoase rezultate la sesiunea interjudețeană „Tineretul și protecția mediului inconjurător”, sau la sesiunea județeană de comunicări științifice ale elevilor.

Eficiența procesului instructiv-educativ desfășurat în acest an școlar este probată și de numeroasele premii obținute de elevii noștri la faza națională a concursurilor pe obiecte de învățământ și pe meserii: 19 premii I, 21 premii II, 16 premii III și 110 mențiuni, deci un total de 166 premii și mențiuni.

Conștiente de răspunderile majore ce le revin în pregătirea temeinică, teore-

tică și practică, a elevilor și tot mai receptivă la nou, cadrele noastre didactice sînt continuu preocupate de perfecționarea lor profesională — politică, de specialitate și metodică. În acest an de învățământ, 79 educatoare, învățători și profesori au obținut gradul didactic I, și 69 — gradul didactic II.

Avînd toate condițiile pentru a satisface cerințele formulate de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Congresul științei și învățământului, la recenta Plenară a C.C. al P.C.R. și cu multe alte prilejuri, vom acorda, în continuare, o atenție deosebită perfecționării permanente a conținutului și structurii învățământului hunedorean prin introducerea a tot ce este nou și înaintat în cunoașterea, în știința și cultura națională și mondială, pentru ca și în viitorul an școlar să pregătim temeinic noile generații, pentru a le face apte să continue și să îmbogățească, cu competență și devotament patriotic, zestrea materială și spirituală a poporului nostru.

IN ÎNTÎMPINAREA „ZILEI PIONIERILOR”

„Ziua Pionierilor”, sărbătorită, în fiecare an, la data de 29 iunie, constituie pentru purtătorii cravatei roșii cu tricolor un prilej de bilanț al întregii activități pionierești, desfășurată în acest an școlar, de analiză critică și responsabilă a modului cum fiecare pionier și școlar s-au achitat de principalul lor îndatorire patriotică, revoluționară — învățătura — și de proiectare, în viitor, a muncii pionierești pe coordonate noi, calitativ superioare.

În luna iunie, consiliile și comandamentele pionierești își intensifică întreaga activitate pentru sprijinirea procesului instructiv-educativ în rândul școlărilor, în așa fel încât aceștia să obțină rezultate bune și foarte bune la învățătura la sfârșitul acestui an școlar, precum și în munca pionierească.

În adunările de grupă, detașament și unitate, care se desfășoară în această perioadă, se analizează, cu exigență și înalt spirit de răspundere, modul cum fiecare pionier și școlar și-au îndeplinit sarcinile ce le-au fost încredințate, se stabilesc direcțiile de muncă și activitate pentru vacanța de vară și pentru începerea noului an școlar. Cu sprijinul comandantilor instructori de detașament și unitate, la nivelul claselor V—VIII, se prezintă în adunările de detașament aprecierile și recomandările pentru fiecare pionier, în vederea consemnării lor în Carnetul de evidențiere a activității pionierului, primit cu ocazia rostirii și semnării Legământului pionieresc.

Totodată, sub genericul „În Epoca de aur muncim și învățăm / Cutezători spre comunism înaintăm”, consiliile pionierești popularizează, la nivelul tuturor grupelor, detașamentelor și unităților de pionieri, obiectivele înscrise în programele

forumurilor județene și ale celui național Cu prilejul adunărilor de detașament și unitate se aleg și se desemnează cei mai buni pionieri ca delegați și candidați pentru organele de conducere de la nivel județean și național ale Organizației Pionierilor.

Consiliile pionierești finalizează, în această ultimă perioadă a anului școlar, acțiunea-concurs de educație patriotică „Patrie română — țară de eroi”.

La nivel județean, juriile selecționează unitățile de pionieri care au obținut rezultate deosebite în această acțiune-concurs de educare a pionierilor și școlărilor în spiritul cunoașterii, respectării și prețuirii trecutului istoric al poporului și partidului nostru și acordă premiile colectivelor de copii care au realizat cele mai frumoase colțuri muzeistice, monografii, albume, descoperiri arheologice etc.

În această perioadă, la nivelul tuturor localităților, se finalizează acțiunea-complexă de educație patriotică „Tot înainte”, dedicată aniversării celor 65 de ani de la făurirea Partidului Comunist Român.

Prin organizarea și desfășurarea de spectacole, întreceri sportive, concursuri tehnico-aplicative, acțiuni de întreținere a culturilor sau de recuperare și revalorificare a materialelor refolosibile, pionierii și școlarii vor îndeplini, în această lună a anului școlar, toate obiectivele înscrise în ordinele de acțiune adoptate. Se vor desemna, cu acest prilej, echipele pionierești cistigătoare care vor participa la taberele județene ce vor fi organizate în prima decadă a lunii iulie.

În consens cu inițiativele de pace ale partidului și poporului nostru și, deosebi, cu apelurile adresate în acest An Internațional al Păcii tuturor conducătorilor și popoarelor din lume, pentru

dezarmare și pace, consiliile pionierești finalizează, la nivel județean, acțiunea-ștafetă „Porumbelul Păcii”, asigurând participarea echipajelor reprezentative în tabăra centrală de la Năvodari unde, în cadrul acțiunii „Copiii lumii doresc pacea”, se vor prezenta mesajele adoptate și se vor transmite albumele realizate.

În întîmpinarea „Zilei Pionierilor”, consiliile și comandamentele pionierești mobilizează toți pionierii și școlarii la ample acțiuni de muncă patriotică, de recuperare și valorificare a materialelor refolosibile, de recoltare a plantelor medicinale și de dezvoltare a sericiculturii, în vederea îndeplinirii și depășirii angajamentelor asumate.

Totodată, pentru buna pregătire, organizare și desfășurare a vacanței de vară, consiliile și comandamentele pionierești adoptă programe de activități în care sînt înscrise acțiunile din „Programul unitar al acțiunilor politico-ideologice, tehnico-științifice, cultural-artistice, sportiv-turistice și de pregătire pentru apărarea patriei”.

Adunările pionierești cu ceremonial, care se organizează în „Ziua Pionierilor”, în fiecare unitate școlară, și în cadrul cărora se înmânează distincțiile și premiile pionierești tuturor celor care s-au distins, în acest an de muncă, prin fapte deosebite, constituie o sărbătoare a tuturor membrilor Organizației Pionierilor. În această zi, prin conținutul activităților demonstrative, tehnico-aplicative, cultural-artistice și sportive, la care sînt antrenati toți pionierii și școlarii, de pe întreg cuprinsul țării, se exprimă profunda dragoste și recunoștință a copiilor pentru minunatele condiții de muncă și învățătura create de către partid în anii construcției socialiste, pentru dezvoltarea și formarea plenară a personalității multilaterale specifice omului nou.

MIIAELA COJOCARU
șef comisie
Consiliul Național
al Organizației Pionierilor

Palatul Pionierilor și Șoimilor Patriei din București

Foto : Emil Zeronian

ORIENTARE ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ

RETROSPECTIVA UNEI EXPERIENȚE DIDACTICE

— convorbire cu prof. ȘTEFAN BENȚA, inspector școlar general al județului Mureș —

Red. : Ne aflăm în perioada de sfârșit a actualului an școlar. Este, deci, unul din acele momente în care o nouă etapă a îndelungatului proces de orientare școlară și profesională e finalizat prin opțiunile elevilor din clasele terminale. Și este îmbucurătoare constatarea că aceste opțiuni corespund anticipărilor formulate prin planul de școlarizare, sînt în concordanță și echilibru cu solicitările de cadre ale economiei naționale, ale județului. Vă propun să relevăm câteva aspecte din experiența muncii dumneavoastră care a dus la acest rezultat.

Ș. Bența : Aș sublinia, mai întîi, faptul că noi am conceput munca de orientare școlară și profesională ca pe un atribut al întregului proces instructiv-educativ. Ea începe și trebuie să se realizeze, cu respectarea cerințelor de ordin științific, încă din grădinițe, finalizîndu-se în etapele terminale ale ciclurilor școlare. Noi am înțeles, din spiritul și conținutul documentelor de partid și de stat, că școala are ca sarcină fundamentală pregătirea temeinică și multilaterală a tineretului pentru a sluji interesele economiei naționale, și a se integra în muncă și viață, acolo unde interesele țării o cer. De aceea, am cerut tuturor cadrelor didactice, indiferent de specialitatea lor, să considere că fiecare educator, fiecare obiect de învățămînt sînt chemate să contribuie la o judicioasă și corectă orientare și influențare a deciziei pentru o anumită școală profesională, pentru un anume liceu și o anume meserie. Ne-a preocupat să asigurăm în mod sistematic pregătirea în acest sens a directorilor de școli, a dirigintilor, a tuturor cadrelor didactice, prin dezbateri, schimburi de experiență, analize, consfățuiri, beneficiind de îndrumarea permanentă a Comitetului Județean de Partid și de sprijinul Consiliului Popular. Schimburile de experiență organizate pe această temă de către Ministerul Educației și Învățămîntului și de către Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință, Cultură, Poligrafie, Presă și Edituri, la Hunedoara, Tirgu Jiu, Baia Mare și recent la Ploiești au constituit momente importante de clarificare a numeroase probleme specifice domeniului respectiv de preocupări. Am avut multe de aflat și de învățat cu această ocazie. Am valorificat experiența deosebit de fructuoasă care ne-a fost împărtășită de participanții la dezbateri și am adaptat-o la particularitățile județului nostru. Îndrumările metodologice ale Ministerului Educației și Învățămîntului au fost și ne sînt de un real folos în întreaga noastră activitate, care trebuie să corespundă cerințelor formulate de documentele celui de al XIII-lea Congres al Partidului Comunist Român, de primul Congres al științei și învățămîntului, cu privire la rolul școlii în pregătirea forței de muncă.

Red. : Ce considerați că este hotărîtor pentru realizarea unei eficiente orientări școlare și profesionale ?

Ș. Bența : Cunoașterea elevilor și, legat de aceasta, sarcina de a corela cit mai riguros interesele, capacitățile și posibilitățile elevilor, ale diferitelor categorii de absolvenți (ai treptei I, a II-a și ai școlilor profesionale) cu cerințele complexe de cadre ale județului și, implicit, ale țării. Noi trebuie să știm foarte bine, pe de o parte, cite cadre, în ce profesii, ce nivel de calificare solicită reali-

tatea socială de astăzi și de mâine ; pe de altă parte, care sînt opțiunile elevilor noștri. Necesarul de forță de muncă se stabilește în funcție de legile obiective ale dezvoltării social-economice.

Red. : Necesare care are cea mai mare importanță, dată fiind obiectivitatea solicitării.

Ș. Bența : Evident. Pe cită vreme, în opțiunile exprimate de elevi, mai ales în prima fază, intervine în mare măsură factorul subiectiv. Or, activitatea de orientare școlară și profesională are tocmai funcția de a regla aceste opțiuni. Cu alte cuvinte, școala are datoria să-i ajute pe elevi să-și cunoască bine capacitățile și, în același timp, să-i informeze precis asupra diferitelor posibilități de a și le valorifica. Un exemplu simplu : astăzi, de solide cunoștințe de matematică sau de biologie are nevoie un bun muncitor constructor și, respectiv, un bun zooteh-

Red. : Ce concluzii se pot trage din experiența acestui an școlar în legătură cu valorificarea unor astfel de evidențe ?

Ș. Bența : Nu am putea avea o viziune de ansamblu corectă fără a cunoaște exact situația existentă din fiecare școală în parte, după cum nu am putea îndruma corespunzător unitățile fără această informație globală. Să luăm iarăși un exemplu, la intimplare, din care rezultă cum a fost urmărită, în acest an școlar, opțiunea profesională a elevilor din clasa a VIII-a. Am aici o notă în care au fost prelucrate informațiile primite din orașul Tirnăveni. Iată ce scria, în cursul anului școlar, inspectorul nostru, în această notă : „Am primit spre prelucrare 489 de opțiuni din orașul Tirnăveni, din care 396 sînt exprimate pentru licele industriale din Tirnăveni, iar 93 pentru Tirgu Mureș și alte localități ale județului. Opțiunile elevilor sînt exprimate astfel : 147 pentru Liceul Industrial Nr. 1 din Tirnăveni, din care 42 pentru mecanică, 63 pentru electrotehnică și 42 pentru chimie industrială ; 249 de opțiuni pentru Liceul Industrial Nr. 2 din Tirnăveni, din care 135 pentru mecanică, 114 pentru industrie ușoară. Din alte localități mai optează 158 de elevi pentru liceele din Tirnăveni...”. Nota continuă cu detalii, comentarii, precizări și recomandări.

și apoi modelarea conștientă a personalității în cadrul întregului sistem instructiv-educativ. Aceasta, într-o confruntare permanentă a cerințelor sociale cu capacitățile, cu dezvoltarea dinamică a personalității, cu maturizarea opțiunii școlare și profesionale. Comisia județeană de orientare școlară și profesională, în colaborare cu Laboratorul județean de orientare școlară și profesională, au elaborat fișe de măsurare și evaluare a opțiunilor școlare în clasele V—VIII, au urmărit modul de argumentare a alegerii profesiorilor de către elevii, gradul de cunoaștere a profesiilor și școlilor de către elevi și părinți, gradul de pregătire a elevilor în anumite etape școlare. Din exprimarea opțiunilor de către elevii claselor terminale rezultă că munca desfășurată a fost redresată și că s-a realizat un raport optim între aceste opțiuni și planul de școlarizare. Ne înscrim, de altfel, într-o tradiție prin care județul nostru reușește să realizeze, în fiecare an, acest plan și să asigure un nivel din ce în ce mai ridicat pregătirii în meserie. Beneficiind de sprijinul permanent și competent al specialiștilor din producție și al unităților economice, am insistat, în întreaga noastră activitate, pe conștientizarea elevilor și părinților asupra modului realist în care urmează să fie aleasă profesia, pe calitatea pregătirii forței de muncă, mai cu seamă, pentru domeniile prioritare ale economiei naționale și ale județului.

Red. : Desigur, în concordanță cu complexitatea tehnică și științifică a producției moderne.

Ș. Bența : În această privință este demnă de reținut atenția acordată instruirii tehnico-productive a elevilor, preocuparea generală fiind ca elevii să execute repere, ansamblu, subansamblu și chiar produse finite de înaltă tehnicitate. Aș vrea să menționez, printre unitățile de învățămînt care s-au remarcat, în mod deosebit, în această privință, Liceul Industrial Nr. 2 din Tirgu Mureș, Liceele Industriale Nr. 1 din Sighișoara și „Metalotehnică” din Tirgu Mureș, Liceul Industrial „Unirea” din Tirgu Mureș și Liceul Industrial Nr. 1 din Tirnăveni.

Red. : Metodologia științifică a orientării școlare și profesionale presupune coordonarea eforturilor tuturor factorilor educativi. Cum ați realizat această concluzie ?

Ș. Bența : Noi am înțeles întotdeauna că orientarea școlară și profesională constituie o muncă în echipă, în care profesorii școlii, directorul, părinții, dirigintii, organizațiile revoluționare de copii și tineret trebuie să se sprijine reciproc și să acționeze într-o concepție unitară pentru a atinge obiectivele propuse. În orientarea elevilor sînt indispensabile plantele, monografiile, punctele și panourile de popularizare a școlilor și meseriilor, vizitele în școli și întreprinderi, în sfîrșit, toate mijloacele auxiliare necesare informării lor în această direcție. În același scop organizăm întîlniri periodice între elevii școlilor gimnaziale și elevii din licee, între profesorii acestora, între elevi și oamenii muncii din unități direct productive. Aș mai adăuga faptul că periodic au loc întîlniri ale inspectoratului cu directorii și dirigintii — cum au fost cele din ultima vreme la Tirgu Mureș, la Sighișoara, la Reghin, la Tirnăveni, pe care le-am condus personal — în care se discută pe baza materialului statistic și faptic opțiunile elevilor și se stabilesc măsuri concrete. Concluziile pe care le-am desprins, după ce au fost aplicate cele două etape de testare a opțiunilor, ne arată că s-a realizat un echilibru rațional între cifrele de școlarizare și opțiuni, că acesta exprimă o muncă rodnică, eficiență a tuturor cadrelor didactice, a tuturor factorilor educativi.

OCTAVIAN BUZESCU

● Un atribut al întregului proces instructiv-educativ ● Corespondență echilibrată între solicitarea și oferta de cadre ● În concordanță cu complexitatea tehnică și științifică a producției moderne ● Sarcină prioritară a inspectoratului școlar ● Antrenarea tuturor factorilor educativi pentru finalizarea optimă a orientării școlare și profesionale ●

nist. Dar nota maximă la aceste obiecte de învățămînt nu constituie un criteriu obligatoriu pentru înscrierea în licee de matematică-fizică sau în licee de științe ale naturii.

Red. : Cum se realizează un raport echilibrat între necesarul de cadre pentru diferitele domenii ale economiei și efectivele de elevi pe care îi pregătiți în acest scop ?

Ș. Bența : Acordăm atenția cuvenită statisticilor comparative. Inspectoratul se află în posesia a numeroase astfel de evidențe. De exemplu, din evidența necesarului de muncitori calificați în principalele meserii pe perioada 1986—1990, rezultă clar cîți tineri vor trebui să se specializeze în domeniul minelor, al petrolului, al energiei, al sectoarelor calde, al construcțiilor, al agriculturii, precum și în toate celelalte ramuri ale economiei. Facem estimări privind totalul general pentru întregul cîncinal, precum și estimări, pentru fiecare an. Alte evidențe sînt defalcate pe ministere și întreprinderi. De exemplu, noi știm ce ne cere Ministerul Petrolului, să zicem, pentru Șchela de Foraj Gaze și Metan din Tirgu Mureș, Cîți sonderi, cîți lăcătuși mecanici, cîți mecanici combustie internă etc. Sau, ce ne solicită Ministerul Energiei Electrice pentru întreprinderea de Repere Electrice Tirgu Mureș, ori Ministerul Industriei Lemnului și Materialelor de Construcții ș.a.m.d. Paralel urmărîm situația opțiunilor elevilor din toate unitățile de învățămînt din care rezultă cum vom putea acoperi necesarul de cadre prin absolenți ai treptei I, ai treptei a II-a și ai școlilor profesionale.

Red. : Despre experiența cistigată în această muncă de către cadrele didactice, ce ne puteți spune ?

Ș. Bența : Aș puncta doar citeva idei. Mai întîi, antrenarea educatoarelor, învățătorilor, profesorilor, inginerilor, maistrilor instructori, în desfășurarea unei eficiente activități de orientare școlară și profesională s-a făcut treptat, în urma clarificării contribuției pe care și-o puteau aduce fiecare, pe baza asimilării profunde de către toate cadrele didactice a principiilor fundamentale, a tehnicilor de lucru, a modalităților practice ale activităților specifice de orientare școlară și profesională. Am pus accentul pe perfecționarea lor psihopedagogică prin cicluri de dezbateri și activități demonstrative, cum ar fi cele cu teme ca : „Modalități de educare a capacității de auto-cunoaștere”, „Criteriile alegerii școlii și profesiei”, „Metode și procedee de cunoaștere a caracteristicilor profesiorilor prioritare”. Pe de altă parte, cunoscînd rolul familiei în influențarea alegerii școlii și profesiei, am organizat dezbateri în cadrul sedințelor și lectoratelor cu părinții pentru a le oferi o imagine realistă asupra lumii profesiorilor, a perspectivelor de dezvoltare ale unor ramuri industriale sau agricole, informații privind normele de înscriere în clasa a IX-a și de admitere în treapta a II-a de liceu și în școala profesională și situația opțiunilor școlare. Am ținut seama și de faptul că o temeinică și complexă cunoaștere a elevilor este un proces evolutiv și permanent, bazat pe criterii științifice, la care participă toate cadrele didactice și prin care se realizează identificarea

INTIMPININD ZIUA ÎNVĂȚĂTORULUI

— ACȚIUNI ȘI MANIFESTĂRI —

Breviar

„Ziua Învățătorului”, sărbătoare tradițională, cu adinți rezonanțe în conștiința valorosului detașament de cadre didactice din țara noastră, este intimpinată în toate unitățile de învățămînt prin numeroase manifestări de gînd și de inimă care exprimă fierbîntele atașamente ale tuturor slujitorilor școlii în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, conducătorul României contemporane și ctitorul învățămîntului românesc modern.

● Un emoționant articol, intitulat „Omăgiu dăruirii”, primim de la prof. Avram Nistor, directorul Școlii Nr. 1 din Bradu-Pitești, județul Argeș, în care se aduce un cald elogiu dascălilor țării. Puteții lor de dăruire: „Ai deschis copiilor mințile și sufletul spre tot ce are omnia nirea mai bun și mai frumos. Îi înveți ce înseamnă să fii om adevărat. Tu, modest și deprins să-ți sacrifici timpul în folosul altora, le dăruiești căldura sufletului tău. Arzi continuu, ca o flacără ce nu se stinge niciodată”. În pragul „Zilei Învățătorului”, aceste cuvinte ni se par emblematice pentru toată dascălimea română, care își face din instruirea și educarea tinerelor generații cel mai luminos ideal de viață. ● „Partidul Comunist Român — centrul vital al națiunii noastre socialiste” a fost titlul unei valoroase sesiuni de comunicări și referate științifice care a prefătat „Zilele școlii ieșene” aflate la a III-a ediție. ● Din sînta de manifestări politico-educative și cultural-artistice reunite sub titlul „Zilele școlii bihorene” (ediția a VI-a), consemnăm expunerile sustinute la debutul acestei ample acțiuni: „Bihorul în anul celei de a 65-a aniversări a făuririi Partidului Comunist Român”; „Modalități de promo-

vare a interdisciplinarității”; „Observații privind implicarea cadrelor didactice în activitatea de cercetare și optimizare a procesului instructiv-educativ”; „Probleme de investigație modalitățile învățării în clasă”. ● O manifestare tradițională și la Chișineu-Criș, județul Arad: Simpozionul „Valori ale limbii și literaturii române” (ajuns la a VII-a ediție), la care au participat, cu comunicări, cadre didactice de la Universitatea din Timișoara (printre care: prof. univ. dr. Gh. I. Tohăneanu, conf. univ. dr. Al. Belu, conf. univ. dr. Ion Dalea, conf. univ. Deliu Petrou), prof. Al. Ruja, directorul Liceului Industrial din Chișineu-Criș, prof. Ovidiu Olariu, directorul Casei Personalului Didactic din Arad, scriitorii, ziariști, editori. Cu acest prilej au fost lansate volume de beletristică, a avut loc o sezoătoare literară și s-a deschis expoziția de carte: „Permanența clasicilor”. ● „Zilele biologilor” din județul Harghita au avut ca temă principală „Rolul și importanța cercetărilor locale în cunoașterea florei și faunei județului” și au antrenat în activități diverse toate cadrele de specialitate harghitene. (Prof. Fülöp Zoltán). ● Din Buzău, prof. Aurel Manca ne scrie despre o acțiune inrudită: schimb de experiență al inspectorilor de biologie din țară, organizat de Ministerul Educației și Învățămîntului, în colaborare cu Inspectoratul Școlar al județului Prahova. Cei prezenți au luat parte, printre altele, la activități practice-demonstrative, au vizitat Muzeul de Biologie Umană din Ploiești și Rezervația naturală din Bucegi etc. ● Cadrele didactice și elevii de la Liceul Industrial Nr. 3 din Rm. Vilcea au sărbătorit „Ziua liceului” lor printr-o suită de manifestări: o sesiune de referate; o întîlnire cu dramaturgul vilcean Doru Motoc care a dat autografe pe noua lui carte „Capcana”; un dialog cu părinții elevilor pe tema: „Orientarea școlară și profesională a copiilor”. (Prof. Gh. Mihai). ● Educatoarea

Veronica Alexiuc de la Grădinița Nr. 24 din Bacău, însușitoare a teatrului pentru copii (deținătoare a mai multor premii pentru această pasiune), ne informează despre schimbul de experiență organizat de Inspectoratul Școlar al județului Bacău, în colaborare cu Teatrul „Lăurici” din municipiu, pe tema: „Locul teatrului în educarea copiilor de vîrstă preșcolară și școlară mică”. ● Liceul „M. Eminescu” din Buzău a găzduit sesiunea de comunicări și referate: „Educația umanist-revoluționară și materialist-științifică a preșcolărilor și elevilor”, care a întrunit peste douăzeci de lucrări ale cadrelor didactice buzoiene. Au luat cuvîntul prof. Marin Iiescu, director general în Ministerul Educației și Învățămîntului și prof. Georgeta Nicolescu, inspector școlar general al județului Buzău, care — cum ne scrie prof. Gh. Andrei — „au concretizat direcțiile de urmat pentru îndeplinirea celor mai recente sarcini izvorite din documentele de partid și de stat”. ● „Eminescu și spiritualitatea românească” — sub acest titlu Filiala Moinești a Societății de Științe Filologice a organizat o reușită manifestare, la care au participat profesorii de limbă și literatură română din localități de pe Văile Tazlăului și Troțușului, precum și din municipiul Bacău. (Prof. Gheorghe V. Ișcu). ● O inițiativă interesantă la Liceul Industrial „Cuza Vodă” din Huși, județul Vaslui, comunicată de prof. Vasile Calescu: este vorba de o masă rotundă, „Elevii întreabă, profesorii răspund”, cu caracter permanent, prin care elevilor li se clarifică probleme din cele mai diverse domenii. ● Școala Nr. 27 din București a găzduit schimbul de experiență pe tema: „Rolul directorului și al organelor colective de conducere în procesul de perfecționare a tehnologiei didactice și de dotare a școlii cu materiale în scopul ridicării randamentului școlar” — la care au participat directorii de școli din sectorul 2 al Capitalei (Prof. Maria Pendus, directoarea Școlii Nr. 27). ● Din sectorul 2 al Capitalei consemnăm încă un schimb de experiență — cel desfășurat la Școala Nr. 11, pe tema „Integrarea cu succes în clasa a V-a”. ● Un schimb de experiență și în comuna Poduri, județul Bacău, organizat de Inspectoratul Școlar Județean și de Casa Personalului Didactic: „Forme și metode de organizare a activității de învățare”, la care au parti-

cipat învățătorii de la școlile din Moinești, Ardeon și Poduri. (Inv. Lazăr Emilian). ● „Orizonturi profesionale” se numește foaia volantă editată de Comitetul județean Bistrița-Năsăud al U.T.C., Inspectoratul Școlar Județean și Casa Personalului Didactic. În ea se arată perspectivele dezvoltării economico-sociale a județului Bistrița-Năsăud, sint popularizate cele mai importante licee etc. O tipăritură extrem de necesară și de importantă, acum, în pragul marilor opțiuni profesionale. ● Un cuprinzător buletin de orientare școlară și profesională, intitulat „Opțiune, motivație, scop”, primim și din județul Hunedoara. Pe lângă rețeaua școlară din județ, cu profilele, cu numărul de locuri din internate și cantine etc., se dau și prețioase indicații candidaților pentru examene, se publică subiectele pe discipline de învățămînt pentru concursul de admitere din anul precedent etc. ● Timp de două zile (7-8 iunie a.c.) s-a desfășurat, la Deva, faza județeană a concursului „Patrurile școlare de circulație”, organizat de Consiliul Județean al Organizației Pionierilor, Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara și Serviciul Circulație din cadrul Inspectoratului Județean al Ministerului de Interne. Micii concurenți (pionieri și școlari) s-au dovedit extrem de bine pregătiți la toate probele din concurs. Fapt îmbucurător, deoarece a cunoaște regulile de circulație este o necesitate imperioasă pentru pietonii de toate vîrstele, ca și pentru viitorii șoferi amatori. ● Învățătorul pensionar Uranus Diaconescu din satul Găgești — Vrancea, a scris monografia satului natal, folosind vechi documente aflate în arhivele din Iași. Monografia, în manuscris, se află la Consiliul Popular al comunei Băloțești, de care aparține și satul Găgești și servește ca sursă de informare pentru cadrele didactice din comuna vranceană. (Prof. Maria Soimu). ● Duminică, 8 iunie, în sala Ateneului Român a avut loc concertul vocal al cadrelor didactice din municipiul București, sub conducerea dirijorului Nicolae Niculescu. Și-au dat concursul profesorii: Maria Hurduc, Camelia Pavlenco, Maria Ulencu și Ion Fălculete, soliști vocali. La pian: Irina Gavrilovici, Manuela Terescu, Luiza Avram și Lucia Russe. (Prof. Silviu Georgescu).

D. CICHIRĂ

TIMPUL PĂCII, TIMPUL COPILĂRIEI FERICITE

Nici o ființă, pe pămîntul acesta al oamenilor, recăpătîndu-și armonioasele înfățișări ale păcii, după sfîrșecurile războaielor, ca un animal după năpîrliri, nu are o mai adîncă sevă interioară de echilibru, de siguranță, nici o ființă nu e mai înzestrată să comunice cu toată frumusețea magică a naturii și a vieții, precum... mîria-sa Copilul. Adulții orbiți pot să nu înțeleagă de ce, de pildă, în fata unui fluture abia prins în insectar și încă zbătîndu-se, copilul șoptește grav: „eu vreau ca toți fluturii să zboare”. Numai în fata copiilor, toate poveștile trebuie, obligatoriu, să aibă un final fericit — și scriitorii pentru vîrstele mici au înțeles foarte bine acest lucru. „Nu i-am dat voie să moară”, spunea Labis. Pentru că, în conștiința copilului, binele e sinonim cu apărarea vieții. Și, poate, atingînd, cu toții, puritatea și trăirea de diamant a trăirii copilului, vom putea numi, în sfîrșit, acest pămînt „O planetă a păcii”.

În România, la îndemnul secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, educația în spiritul păcii a căpătat — încă din grădinițe — dimensiunile unui adevărat și impresionant program, dobîndind un deosebit relief în acest An Internațional al Păcii. O „constientizare”, o înțelegere mai concretă și mai completă a acestui concept ideal al omenirii — pacea planetară — se vedește în toate obiectivele acțiunilor organizate, conturîndu-se, din ce în ce mai ferm, ca una din componentele formării personalității revoluționare a viitorilor cetățeni ai țării. Și ai Terrei.

Recent, într-un raid prin cîteva unități preșcolare ale județului Brașov, am putut constata cit de diversificată și omniprezentă este paleta de activități consacrate educației pentru pace. Mă rezum, în cele ce urmează, la o scurtă trecere în revistă a lor. Enumerarea e, firește, mai seacă decît realitatea vie, emoționantă a faptelor.

★

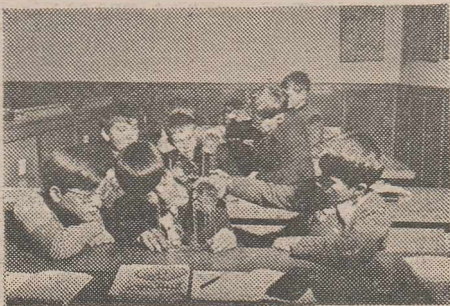
La Grădinița Nr. 60 din municipiul Brașov (directoare: Rodica Dirlea) s-au desfășurat, de pildă, într-o singură lună: lecturi după imagini și convorbiri: „Pacea — visul copilăriei noastre” sau „Realizări ale epocii Nicolae Ceaușescu”, audii muzicale „Cîntece pentru toți copiii lumii”, alcătuirea unor albume „Copilărie fericită”, „Sîntem soimi ai patriei”, concurs de poezii și cîntece „Copiii României doresc pacea”, precum și alte activități, pregătite cu grijă de către educatoarea, la nivelul a cîte patru grupe, cu asistența celorlalte, în preajma zilei de 1 Iunie. Premiile — medaloane pentru băieți și coroane pentru fete, în cele trei culori ale drapelului, au răsplătit

strădania copiilor. Iată și alte acțiuni: convorbirea „Ce știm despre viața copiilor din alte țări și din alte continente”, Cupa soimilor patriei sub genericul „A 65-a aniversare a partidului”, scrisoarea vorbită adresată U.N.I.C.E.F.-ului „Un gînd curat de pace din țara Mioriței”, precum și lucrarea colectivă de modelaj „Pămînt al florilor și al păcii”. Cu cită minuite copiii au modelat, din plastilină, porumbei grațioși și flori gingașe, presărîndu-le în interiorul conturului hărții României!

În ziua vizitei noastre, grupele mari tocmai se întorseseră de la teatrul de pupai din oraș, unde văzuseră un spectacol atractiv și deosebit de educativ, iar o altă grădiniță apropiată — Nr. 51 — dînr-o excursie organizată la Cheile Rîșnoavei. Copiii au văzut zidurile groase ale Cetății Rîșnov, căsuțele trănăști din jurul Castelului Bran, cu uneltele oierilor, cergile, covoarele și țesăturile cu inspirate motive populare. Tot în cinstea zilei de 1 Iunie, s-au desfășurat la toate grădinițele concursurile de desene pe asfalt, cele de triciclete, biciclete, patine cu roțile și alergări, sub genericul „Copilărie, dulce nume”. „Pace pentru toți copiii lumii”, finalizate cu o serbare comună a soimilor patriei și pionierilor: montajul literar muzical „Copilăria noastră în Epoca de aur”. Toate aceste activități au rămas puternic întipărite în memoria afectivă a preșcolărilor. Reprezentarea păcii se suprapune, treptat, în mintea lor, peste ideea copilăriei fericite pe care o trăiesc — și aceasta răzbate și din răspunsurile lor, foarte precise, la întrebarea „Ce este pacea?” „Cînd e pace, noi avem tot ce ne trebuie. În timp de război, oamenii mari bombardează totul.” (Mihaela M.). „Eu vreau să fie pace, ca să avem cu ce să ne jucăm și să trăim” (Mihaela D.).

★

În mediul rural al județului Brașov, o grădiniță reprezentativă din toate punctele de vedere, pentru calitatea procesului instruirii și educației, este Gră-

dinița cu Program Normal din comuna Cristian (directoare: Silvia Preda, educatoare: Carmen Cimpoia, Anne-Marie Goetz, Letiția Ionescu, Antuza Stauble). Există, aici, un mediu ambient atît de plăcut copiilor, vizibil de pildă, nu numai în pavoazarea sălilor de grupă cu micile lor „opere”, realizate în activitățile artistico-plastice ci, mai ales, în cadrul afectiv deosebit de cald care li s-a creat, ce se recunoaște, bunăoară, în reacția spontană a cîte unui copil care vine la catedră și spune: „tovarășo, eu te iubesc”...

O particularitate frapantă a grădiniței din Cristian este nesenacele fantezie a colectivului didactic, transmisă copiilor, în prelucrarea materialelor culese din natură, precum și a celor refolosibile... Există o emulație în a stringe tot ce poate fi strins, pentru a fi plasat în lucrări și tablouri: de la banalii simburii de măr, ardei, pepene și muguri de răchită pînă la ouăle devenite capete de păpuși expresive și multe altele... Toate acestea îmbogățesc continuu zestrea de creație a grădiniței, fiind loc și timp pentru noi și originale valorificări... Minunatele condiții de care se bucură copiii sînt exprimate și în bogata aparatură de joc din curtea grădiniței — tobogane, balansoare, scări de cătărat, nisipare, toate construite de părinții de la Fabrica „Muncitorul” — grădinița însăși, pe al

cărei colț de acoperis și-a făcut culbul o barză!, fiind amplasată în vecinătatea unei păduri pitorești, unde prescolarii fac dese incursiuni. Și aici, educația în spiritul păcii e prezentă în planurile educatoarelor. Din varietatea acțiunilor nu amintesc decît una: „Sceneta hărniciei”, încheiată cu „Marșul păcii”. Copiii, care au participat, alături de părinții lor, și la demonstrațiile urmînd mitingulul de pace din comună (purînd în minute cite un porumbel din hîrtie și scandînd „Pace, Pace”), au selectat, ei înșiși, de pe banda magnetică, cîntecele care le-au plăcut cel mai mult, din programul Televiziunii, din acest an, spre a le învăța... Reproducem refrenul unui emoționant cîntec de pace, intonat, la Carnavalul Tineretului, care a avut loc la Cristian pe 10 Iunie, de către toți copiii grădiniței, care au înconjurat o fetiță ce o intruchipa, simbolic, pe însăși Zina Păci: „Haideti toți, copiii lumii / Miinile să ni le dăm / Spre triumful fericirii / Pacea să ne-o apărăm”.

★
Timpul păcii, timpul copilăriei fericite, și fericită e copilăria soimilor patriei care cîntă asemenea cîntece, care se joacă în libertate și învătă, însetați, să crească drept, curat, spre un viitor mai bun, visatul viitor de aur al țării.

DOINA STERESCU SĂNTIMBREANU

CONFERINȚA REDACTORILOR ȘEFI AI REVISTELOR DE ÎNVĂȚĂMÎNT DIN ȚĂRILE SOCIALISTE

Budapesta a fost anul acesta gazda primitoare a celei de a 19-a Conferințe a redactorilor șefi ai publicațiilor de învățămînt din țările socialiste.

La această întrunire, desfășurată în zilele de 3-8 Iunie a.c., au fost puse în dezbatere principalele direcții de dezvoltare și modernizare ale învățămîntului din țările socialiste participante — R.P. Bulgaria, R.S. Cehoslovacă, R.D. Germania, R.P. Polonă, R.S. România, R.P. Ungară și U.R.S.S. Discuțiile s-au desfășurat pe baza unor expuneri, care au dezvoltat această temă, susținute de redactorii șefi prezenți la manifestare: Pencio Cernaev — Ucitelskô Delo; M. Hajek — Ucitelskô Noviny, Cehia; H. Novákova — Ucitelskô Noviny, Slovacla; Otto Pfeiffer — Deutsche Lehrer Zeitung; Z. Pawlowski — Głos Nauczycielski; Lucia Doina Tirea — Tribuna școlii; Toth László — Köznevelés; Kiril A. Kovalovski, redactor șef adjunct — Ucitelskaia Gazeta.

La ședința de deschidere au luat parte, ca invitați, reprezentanți ai domeniului de resort din Ministerul Culturii, sindicatelor și presei de specialitate, din R.P. Ungară, lucrările fiind deschise de ad-

junctul ministrului învățămîntului, Gázsó Ferenc.

Din dezbaterile redactorilor șefi a reieșit faptul că, pe baza interdependenței dialectice dintre societate și educație, avînd ca suport esențial documentele de partid și de stat, direcțiile de perfecționare și modernizare ale învățămîntului din țările socialiste respective urmăresc, în principal, adaptarea acestuia la ritmul rapid al dezvoltării social-economice, al progresului științei și tehnicii, la cerințele pedagogiei contemporane. Avînd în vedere specificul fiecărui sistem de învățămînt, s-au relevat particularități ale organizării și desfășurării procesului instructiv-educativ, modalități caracteristice, concrete de realizare a politicii școlare din aceste state.

În expunerile prezentate, ca și în cadrul discuțiilor, fiecare redactor șef a scos în evidență rolul presei de învățămînt în perfecționarea și modernizarea procesului instructiv-educativ, dorința de a redacta reviste cit mai interesante, prin diversificarea atît a tematicii abordate cit și a modalităților publicistice, de a le spori combativitatea.